

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 5) Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује положај станаца, у вези са одредбом члана 57. Устава, у којој се наводи да странац који основано страхује од прогона због своје расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности или припадности некој групи или због својих политичких уверења, има право на уточиште у Републици Србији, те да се поступак за стицање уточишта уређује законом.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Имајући у виду да су заједничким правним прописима Европске уније прописани минимални стандарди који се морају обезбедити у поступку одобравања азила, као и минимум права и обавеза тражилаца азила и лица којима је одобрен неки од облика међународне заштите, те обавезе које је Република Србија преузела у процесу придруживања, национални систем азила је било неопходно ускладити са Директивама Европске уније које уређују област азила, што је у великој мери и учињено 2018. године усвајањем Закона о азилу и привременој заштити („Службени гласник РС“ број 24/18).

Доношење Закона о азилу и привременој заштити) који је усклађен са Женевском конвенцијом о статусу избеглица из 1951. године као и са важећим Директивама Европске уније, представљало је не само прву фазу у процесу хармонизације националног законодавства у овој области са стандардима Европске уније, већ и испуњење активности дефинисаних у Акционом плану за поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност - потпоглавље Азил, који је један од најважнијих стратешких докумената Републике Србије у процесу придруживања Европској унији.

Након усвајања Закона о азилу и привременој заштити, од стране Владе Републике Србије усвојен је ревидирани Акциони план за поглавље 24, који дефинише постепено усклађивање законодавног оквира у области азила са законодавним оквиром Европске уније, а пре потпуне хармонизације која ће подразумевати и потпуно усклађивање са одребама које се односе на имплементацију Даблинске Уредбе и придруживања ЕУРОДАК систему. Поред наведеног, уочена је и неопходност хоризонталног усклађивања националних прописа у циљу обезбеђивања уједначеног поступања, као да је исти неопходно ускладити са ситуацијама које се јављају у пракси, У том смислу, а уважавајући и препоруке Европске комисије, као и закључке експертских мисија, неопходно је извршити одређене измене и допуне Закона о азилу и привременој заштити. Усвајање предложених измена и допуна допринеће додатном унапређењу националног система азила, повећању ефикасности система у Републици Србији, појмовном и терминолошком прецизирању, прецизнијем дефинисању појединих одредаба Закона, разграничењу одредаба којима се лицима признају одређена права и комплетнијем уједначавању са међународним стандардима.

Потребно је посебно нагласити да ће предвиђене измене утицати на повећање националне безбедности као и заштиту националних интереса у случају великог прилива тражилаца азила који су земљу порекла напустили искључиво из економских или других разлога који не представљају прогон у смислу Женевске конвенције о статусу избеглица из 1951. године, али истовремено и утицати и на заштиту основних људских права тражилаца азила и избеглица у складу са Уставом Републике Србије, инструментима међународног права које је Република Србија ратификовала, европским и националним правним оквиром

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона додаје се, у члану 2. Закона о азилу и привременој заштити (у даљем тексту: Закон), тачка 3а) која дефинише појам потврде о регистрацији. Иако странац коме се изда потврда о регистрацији још увек није тражилац азила, постоје одређене радње које се, у складу са законом, предузимају према овим лицима (регистрација, спровођење у центар у одређеним ситуацијама, лекарски преглед итд), што може да проузрокује одређену колизију са одредбама Закона о азилу и привременој заштити и других закона. Поред тога, постоји одређени корпус права која се гарантују од момента изражавања намере, због саме чињенице „тражења азила”, као и обавеза које тим моментом настају, међутим у Закон у овом делу није направљена јасна разлика у односу на тражиоце. При овако дефинисаним одредбама, може се јавити правна празнина између правног и фактичког стања и нејасноће приликом примене закона, те се предлаже прецизније дефинисање поступања према странцима чија је намера да поднесу захтев за азил регистрована до момента подношења захтева за азил. Такође, у тачки 5) врши се измена у смислу целисходнијег уређења појма накнадног захтева. Изменом у тачки 9) постиже се термилошко усаглашавање у погледу начина на који Влада реагује приликом привремене заштите. У том смислу, предметним законом термин „пружа“ користи се приликом одлучивања Владе о привременој заштити, док се термин „одобрава“ користи приликом одлучивања Министарства за свако лице посебно, у поступцима привремене заштите.

Чланом 2. Нацрта закона врши се термилошка интервенција у циљу усаглашавања са изменама које се тичу усмене расправе сагласно изменама члана 37. Закона.

Чланом 3. Нацрта закона врши се измена члана 15. Закона тако што се прави јасна веза са поступком достављања прописаним Законом о општем управном поступку како би се уклониле нејасноће које су се јављале приликом тумачења постојеће одредбе око тога када се писмено сматра урученим.

Члан 4. Нацрта закона у члану 16. став 2. врши термилошко уподобљавање термина у смислу измене термина саслушања термином усмена расправа комплементарним са изменама члана 37. Закона.

Члан 5. Нацрта закона врши термилошко усклађивање члана 19. са чланом 1. Нацрта.

Чланом 6. Нацрта закона у члану 20. Закона додаје се овлашћење да Канцеларија за азил води поступке и доноси појединачне одлуке о привременој заштити. Наведеним се поступак привремене заштите чини ефикаснијим, а као најбитније, обезбеђује се

двостепеност у управном одлучивању, с обзиром на одредбе члана 21. Закона које уређују да је Комисија за азил надлежна да одлучује о жалбама на одлуке Канцеларије за азил.

Чланом 7. Нацрта закона врше се измене у члану 23. став 1. Закона тако што се експлицитно прописује да се поред тражилаца, и странцима којима је издата потврда о регистрацији обезбеђују смештај, исхрана и одећа, а у складу са опредељењем Републике Србије да обезбеди основне животне услове и мигрантима који се налазе на њеној територији али још увек нису поднели захтев за азил.

Члан 8. Нацрта закона представља термилошко усклађивање и прецизирање у члану 28. став 2. тачка 5).

Чланом 9. Нацрта закона представља термилошко усклађивање у смислу прецизнијег термина за недржавне субјекте у члану 29. став 1. тачка 3).

Чланом 10. Нацрта закона се у члану 30. Закона ближе и јасније у односу на постојеће решење, дефинише појам ефикасне и трајне заштите.

Члан 11. Нацрта врши термилошко усклађивање, односно прецизирање члана 32. Закона.

Чланом 12. Нацрта закона у члан 33. Закона уводи се институт „искључење права на уточиште“ уместо досадашњег термина „ускраћивање“. Наведено је било неопходно из разлога што наведени члан прописује услове под којима се лицу које испуњава прописане услове за одобрење азила, то право ипак искључује. Прописани услови, односно разлози због којих се некоме искључује право на уточиште односе се на постојање чињенице да је тражилац починио или учествовао у најтежим кривичним делима.

Члан 13. Нацрта као и претходни врши термилошке измене у члану 34. па се уместо речи „ускраћивање“ уводи термин „искључење“, као и разлоге за ускраћивање права на уточиште.

Чланом 14. Нацрта се у члану 35. Закона врше термилошка усклађивања коришћених термина. Такође, уводи се могућност да полицијски службеник странца који је изразио намеру да поднесе захтев за азил, одведе до места где ће бити регистрован, а све у циљу обезбеђивања свих предуслова за слободан и ефикасан приступ систему азила у Републици Србији. Поред наведеног, поред термилошких интервенција, прописује се и систем издавања евиденционих картона лицима која су примљена у центар, који је Комесаријат за ибеглице и миграције, у циљу повећања ефикасности и прецизног одређивања статуса лица, већ успоставио.

Чланом 15. Нацрта закона предлажу се измене члана 36. Закона, а које су последица пречишћавања текста Закона и термилошког усклађивања у складу са разлозима изнетим уз образложење члана 1. Нацрта закона.

Чланом 16. Нацрта закона врши се измена целог члана 37. Закона у циљу његовог усклађивања са институтима прописаним Законом о општем управном поступку, без суштинских измена самог прописаног поступка.

Чланом 17. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање у члану 38. Закона у складу са напред извршеним изменама Закона.

Чланом 18. Нацрта закона предвиђене су измене члана 41. који се односи на поступање на граници или у транзитном простору, којима се обезбеђује постизање највиших стандарда утврђених од стране међународних тела, пре свега Савета Европе и Европског суда за људска права, посебно у контексту боравка у транзитној зони или граничном простору као и стандарда усвојених од стране ЕУ, пре свега Директиве о поступку азила 2013/32/ЕУ.

Чланом 19. Нацрта закона допуњује се члан 44. став 1. Закона тако што се пружа још већа сигурност приликом одређивања сигурне државе порекла додавањем још једног, кумулативног услова који је потребно испунити да би се одређена држава из овог члана одредила као сигурна. Такође, врши се и навођење исправног назива надлежне међународне организације за питања азила.

Чланом 20. Нацрта допуњује се члан 45. додавањем обавезе да се потврда којом се надлежни државни органи сигурне треће државе обавештавају да се у Републици Србији није разматрала основаност његовог захтева издаје и на језику сигурне треће државе.

Чланом 21. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање члана 46. Закона, као и уређивање корпуса права које странац остварује приликом подношења накнадног захтева.

Чланом 22. Нацрта закона постиже се прецизирање члана 47. Закона где се услед различитих тумчења, јавила потреба да се раздвоји одредба која се односи на услов за обуставу поступка тражиоца, која је у складу са обавезом тражиоца из члана 58. став 1. тачка 2. Закона, од радњи које доводе до онемогућавања уручења писмена. Ово је у складу са одредбама Закона о општем упавном поступку које се управо односе на понашање странке које указује да је странка одустала од свог захтева и даљег сповођења поступка који се води искључиво по захтеву странке, а не по службеној дужности. У том смислу, а у циљу могућности обустављања поступка из разлога што је тражилац самовољно напустио место боравишта и није о новој адреси обавестио орган који води поступак, мишљења смо да је неопходно прецизно дефинисати институт напуштања адресе као услова за обуставу поступка.

Чланом 23. исправља се техничка грешка у члану 48. став 1. тачка 9) Закона.

Чланом 24. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање у члану 50. Закона у ставу 3. у смислу адекватнијег термина, у ставу 4. ради усаглашавања са предлогом измене члана 23. став 1, у смислу разграничења права на материјалне услове прихвата за различите категорије лица која се смештају у центрима за азил или другим објектима намењеним њиховом смештају, као и у ставу 6, 7. и 8. ради исправне терминологије

Члан 25. Нацрта закона представља усаглашавање члана 52. Закона са изменом члана 23. став 1, у смислу разграничења права на материјалне услове прихвата за различите категорије лица која се смештају у центрима за азил или другим објектима намењеним њиховом смештају.

Чланом 26. Нацрта закона којим је предложена измена члана 54. Закона представља усклађивање са стварним стањем ствари, односно, странац чија је намера да поднесе захтев за азил још увек није тражилац азила, и управо су странци чија је намера регистрована, категорија лица које се смешта у центре за азил, а пре подношења захтева за азил. У циљу сигурности и здравствене безбедности како лица смештених у центре за азил или друге објекте намењене за смештај тражилаца азила, приликом пријема у центар или друге објекте, обавља се преглед ових странаца, који у року од најдуже 15 дана од дана пријема у центар могу поднети захтев за азил. Поменута измена представља усклађивање са стањем у пракси и доводи до веће правне сигурности свих субјеката.

Чланом 27. Нацрта закона којим се мења члан 55. Закона представља усклађивање са правним системом Републике Србије, будући да прописи којима се уређују основи система образовања и васпитања успостављају систем образовања и васпитања који обухвата не само основно и средње образовање и васпитање, већ и предшколско образовање и васпитање и образовање одраслих. Поред наведеног, омогућавање

предшколског образовања представља потпуно усклађивање са Директивом о минималним стандардима прихвата 2013/33 ЕУ.

Члан 28. Нацрта закона којим се мења члан 56. Закона представља потпуну хармонизацију са Директивом о минималним стандардима прихвата 2013/33 ЕУ.

Чланом 29. Нацрта закона се у члану 58. Закона прописује да се одредбе новог става које се односе и на странце чија је намера да поднесу захтев за азил и на странца коме је издата потврда о регистрацији, а који фактички бораве у центрима за азил и другим објектима за смештај тражилаца азила. Мишљења смо да је неопходно уредити и обавезе ових категорија лица а не само права. Предложена измена даје могућност за санкционисање понашања супротног овим одредбама и за поменуте категорије лица, као и дословно поштовање нормативног оквира Републике Србије.

Чланом 30. Нацрта закона у члану 71. Закона бришу се речи: „као и за њихову натурализацију“ будући да исто не спада у домен надлежности Комесаријата за избеглице и миграције, а које се ближе уређују актом Владе сагласно предметном члану.

Чланом 31. Нацрта закона предвиђене су измене члана 74. које се односе на прецизније уређење појма привремене заштите, овлашћења Владе да доноси одлуку о пружању привремене заштите, као и остала питања од значаја за предметну заштиту у смислу поступка, разлога и укидања овог института. Наиме, наведеном одредбом уређено је да Влада доноси Одлуку о пружању привремене заштите, услед наступања услова које овај члан уређује, као и да за свако лице посебно Канцеларија за азил одлучује о одобрењу привремене заштите након регистрације сагласно одредбама овог закона.

Чланом 32. Нацрта закона у члану 75. став 2. предложене су измене које уређују подношење захтева ради продужења привремене заштите, а у сврху целисходнијег поступања у погледу продужења предметне заштите, како би се иста продужавала само у случајевима када постоји интерес лица за продужењем привремене заштите која је истекла. У осталом делу ове одредбе врше се измене у циљу одговарајуће терминологије.

Чланом 33. Нацрта закона у члану 77. Закона врши се усклађивање са изменама у претходним члановима а термин „депортација“ замењује се исправнијим и примеренијим термином: „Одлуке надлежног судског или органа државне о удаљењу са територије Републике Србије“.

Чланом 34. Нацрта закона се мења члан 78. Закона, а предложене интервенције су неопходне ради усклађивања са стандардима који су прописани Директивом 2013/32/ЕУ. Додатно, овакво решење у складу је са ставовима из праксе Европског суда за људска права. С обзиром да је реч о ограничењу слободе кретања, као једном од основних људских права, успостављање надлежности Управног суда по овом питању у складу је са настојањима Републике Србије за успостављање посебних одељења у оквиру судова посебне надлежности, надлежних за област управног права, где несумњиво постоји потреба да се успостави и одељење за питања азила и странаца, а посебно имајући у виду да се ради о административном ограничењу слободе кретања, а не ограничавању слободе кретања услед извршења кривичног дела, чиме се избегава сврставање тражилаца азила у категорију учинилаца кривичних дела.

Чланом 35. Нацрта закона врши се терминолошко прецизирање у члану 79. Закона.

Чланом 36. Нацрта закона додаје се став у члану 83. Закона који као разлог за укидање одлуке којом се усваја захтев за азил предвиђа и одрицање лица коме је одобрен азил од тог права.

Чланом 37. Нацрта закона у члану 87. Закона у ставу 1. врши се терминолошко усклађивање са изменама извршеним у члану 2. Закона, као и проширење правног основа

за подзаконски акт којим ће се поред изгледа образаца уредити и начин издавања исправа прописаних овим чланом.

Чланом 38. Нацрта закона мења се члан 89. Закона будући да је било неопходно одредити рок на који се издаје, односно продужава лична карта за тражиоце азила ради веће правне сигурности и прецизирања поступања надлежног органа.

Члан 39. Нацрта закона који се односи на измену члана 91. Закона којим је прописано издавање путне исправе је једна од најважнијих измена. Путна исправа за избеглице је прописана Женевском конвенцијом о статусу избеглица из 1951 године и штампа се на обрасцу који не садржи машински читљиву зону. Имајући у виду безбедносне аспекте, Савет Уједињених нација је донео препоруку да се лицима којима је одобрен азил издаје путна исправа чији образац садржи биометријске податке као и машински читљиву зону како би подаци о њеном носиоцу били подложни детаљним проверама приликом омогућавања уласка у земље дестинације. У том смислу, преко 65% држава света је уважило поменути препоруку и увело машински читљиву путну исправу за избеглице. Путна исправа за избеглице Републике Србије ће бити базирана на стандардима ИСАО 9303, препорукама и директивама Европске Уније, као и конвенцији у Женеви од 28. јула 1951, а у складу са домаћим и међународним правним актима.

Како је изнето, на међународном плану дошло је до измене обрасца путне исправе за ову категорију лица, односно, у циљу борбе против тероризма и посебно кретања страних бораца и других безбедносно интересантних лица усвојен је захтев за издавањем биометријске путне исправе, са машински читљивом зоном, која омогућава потпуну проверу лица кроз доступне националне и међународне евиденције, чиме се поред заштите људских права и омогућавања потпуне слободе кретања овој категорији лица, штите национална безбедност и сигурност Републике Србије и њених грађана, и шире.

Чланом 40. Нацрта закона врши се усклађивање члана 93. Закона са одредбама Закона о личној карти, те се укида обавеза објављивања неважећег документа у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Чланом 41. Нацрта закона врши се усклађивање члана 94. Закона са одредбама Закона о путним исправама те се укида обавеза објављивања неважећег документа у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Чланом 42. Нацрта закона у члану 98. Закона врши се термилошко усклађивање са изменама у претходним члановима.

Члан 43. Нацрта прописује да прописи донети пре ступања на снагу овог закона остају на снази до доношења прописа у складу са овим законом, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 44. Нацрта закона прописује да ће се поступци азила започети пре ступања на снагу овог закона окончати у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 45. Нацрта закона утврђује да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије, изузев одредаба члана 37. овог закона које почињу да се примењују од 1. јануара 2024. године”.

IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О АЗИЛУ И ПРИВРЕМЕНОЈ ЗАШТИТИ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се статус, права и обавезе тражилаца азила и лица којима је одобрено право на азил и привремена заштита, начела, услови и поступак за одобрење и престанак права на азил и привремену заштиту, као и друга питања од значаја за азил и привремену заштиту.

Основни појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) азил је право на боравак и заштиту које има странац којем је, одлуком надлежног органа, одобрено право на уточиште или супсидијарну заштиту;
- 2) поступак азила је поступак, уређен овим законом, за одобрење и престанак права на азил и других права тражилаца азила и лица којима је одобрено право на азил;
- 3) странац је лице које није држављанин Републике Србије, било да је страни држављанин или лице без држављанства;
- ЗА) ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ ЈЕ ПОТВРДА КОЈА СЕ ИЗДАЈЕ СТРАНЦУ КОЈИ ЈЕ РЕГИСТРОВАН ДА ЈЕ ИЗРАЗИО НАМЕРУ ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ
- 4) тражилац азила (у даљем тексту: тражилац) јесте странац који је поднео захтев за азил на територији Републике Србије о којем није донета правноснажна одлука
- 5) накнадни захтев за азил је захтев за азил који је поднет након правноснажне одлуке којом је одбијен захтев за азил, ~~којом је усвојен захтев за азил и додељена супсидијарна заштита~~ или након одлуке о обустави поступка због повлачења захтева;
- 6) избеглица је странац који се због оправданог страха од прогона због своје расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности или припадности одређеној друштвеној групи или због својих политичких уверења не налази у држави свог порекла и није у могућности или због тог страха не жели да се стави под заштиту те државе, као и лице без држављанства које се налази изван државе свог уобичајеног боравишта и које не може или због тог страха не жели да се врати у ту државу;
- 7) право на уточиште је право на боравак и заштиту које се даје избеглици на територији Републике Србије за кога надлежни орган утврди да оправдано страхује од прогона у држави порекла или држави уобичајеног боравишта;
- 8) супсидијарна заштита је заштита коју Република Србија одобрава странцу који би у случају повратка у државу порекла или државу уобичајеног боравишта био изложен

трпљењу озбиљне неправде и који не може или који се због такве опасности не жели ставити под заштиту те државе, у складу са чланом 25. овог закона;

9) привремена заштита је заштита која се одобрава ПРУЖА одлуком Владе у случају масовног прилива расељених лица која се не могу вратити у државу свог порекла или државу уобичајеног боравишта, у складу са чланом 74. овог закона;

10) држава порекла је држава чије држављанство има странац или држава у којој је лице без држављанства имало уобичајено боравиште, а ако странац има више држављанстава, државом порекла сматра се свака држава чији је држављанин;

11) уобичајено боравиште је место у којем се странац задржавао под околностима на основу којих се може закључити да на том месту или подручју није боравио само привремено;

12) чланом породице сматра се супружник са којим је брак закључен пре доласка у Републику Србију, ванбрачни партнер у складу са прописима Републике Србије, њихова малолетна деца рођена у браку или ван брака, малолетна усвојена деца или малолетна пасторчад, с тим што се својство члана породице може изузетно признати и другим лицима, при чему се посебно узима у обзир чињеница да их је издржавало лице којем је одобрено право на азил или привремена заштита, њихов узраст и психолошка зависност, укључујући и здравствене, социјалне, културолошке или друге сличне прилике;

13) малолетно лице је странац који није навршио 18 година живота;

14) малолетно лице без пратње је странац који није навршио 18 година живота и који приликом уласка у Републику Србију нема пратњу родитеља или старатеља, нити одрасле особе која је одговорна за њега или који је након уласка у Републику Србију остао без пратње родитеља или старатеља или пратње одрасле особе која је одговорна за њега;

15) малолетно лице одвојено од родитеља је странац који није навршио 18 година живота и који приликом уласка у Републику Србију нема пратњу родитеља или старатеља, нити одрасле особе која је одговорна за њега или који је након уласка у Републику Србију остао без пратње родитеља или старатеља или пратње одрасле особе која је одговорна за њега, али не нужно и без пратње других рођака, а на које се примењују одредбе овог закона које се односе на малолетно лице без пратње.

Изрази којима се означавају лица у овом закону односе се подједнако на лица мушког и женског пола без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

Примена закона

Члан 3.

На питања поступка азила која нису уређена овим законом примењују се прописи којима је уређен општи управни поступак.

На питања обима, садржине и врсте права и обавеза тражилаца и лица којима је одобрено право на азил или привремена заштита, а која нису уређена овим законом примењују се прописи којима је уређен правни положај странаца и прописи којима је уређено управљање миграцијама.

Одредбе овог закона тумаче се у складу са Конвенцијом о статусу избеглица, Протоколом о статусу избеглица и општеприхваћеним правилима међународног права.

Одредбе овог закона не примењују се на избеглице које су тај статус стекле на основу Закона о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 – СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10).

Право на подношење захтева за азил

Члан 4.

Странац који се налази на територији Републике Србије има право да изрази намеру да поднесе захтев за азил и да поднесе захтев за азил у Републици Србији, у складу са законом.

Ако странац из става 1. овог члана не испуњава услове за одобрење права на уточиште, по службеној дужности се разматра да ли испуњава услове да му се одобри супсидијарна заштита.

Сарадња са Канцеларијом Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице

Члан 5.

Надлежни органи сарађују са Канцеларијом Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице (у даљем тексту: УНХЦР) у спровођењу активности у складу с његовим мандатом.

УНХЦР има слободан приступ свим лицима, у складу са својим мандатом.

На захтев УНХЦР, надлежни органи обезбеђују:

- 1) опште информације у вези с тражиоцима, избеглицама и лицима којима је призната супсидијарна или привремена заштита у Републици Србији, укључујући статистичке податке, као и конкретне информације у вези с појединачним случајевима, ако је лице на које се поступак азила односи дало своју сагласност на начин и под условима прописаним законом који уређује заштиту података о личности;
- 2) информације у погледу тумачења Конвенције из 1951. и других међународних докумената који се односе на заштиту избеглица, као и у погледу њихове примене у контексту овог закона.

Забрана протеривања или враћања

Члан 6.

Ниједно лице не сме бити протерано или враћено на територију где би његов живот или слобода били угрожени због његове расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или политичког уверења.

Став 1. овог члана не примењује се на лице за које се основано може сматрати да угрожава безбедност Републике Србије или које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело за које се према законодавству Републике Србије може изрећи казна затвора у трајању од пет година или тежа казна, због чега представља опасност за јавни поредак.

Независно од става 2. овог члана, ниједно лице не сме бити протерано или против своје воље враћено на територију на којој постоји ризик да ће бити подвргнуто мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању.

Начело забране дискриминације

Члан 7.

Приликом спровођења одредаба овог закона, забрањена је свака дискриминација по било ком основу, у складу са посебним прописима којима су уређена питања забране дискриминације, а нарочито по основу расе, боје коже, пола, рода, родног идентитета, сексуалног опредељења, националне припадности, друштвеног порекла или сличног статуса, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости или интелектуалног, сензорног, односно физичког инвалидитета.

Начело некажњавања за незаконит улазак или боравак

Члан 8.

Странац неће бити кажњен за незаконит улазак или боравак у Републици Србији ако без одлагања изрази намеру да поднесе захтев за азил и пружи ваљано образложење за свој незаконит улазак или боравак.

Начело јединства породице

Члан 9.

Надлежни органи предузимају све расположиве мере ради одржања јединства породице у току поступка, као и по одобрењу права на азил или привремену заштиту.

Лица којима је одобрено право на азил или привремена заштита имају право на спајање породице, у складу са одредбама овог закона.

Начело заштите најбољег интереса малолетног лица

Члан 10.

Приликом спровођења одредаба овог закона поступа се у складу са начелом најбољег интереса малолетног лица.

Приликом процене најбољег интереса малолетног лица узима се у обзир добробит, социјални развој и порекло малолетног лица, мишљење малолетног лица зависно од његовог узраста и зрелости, начело јединства породице, као и заштита и безбедност малолетног лица, посебно ако постоји сумња да је малолетно лице жртва трговине људима или жртва насиља у породици и других облика родно заснованог насиља.

Члан 11.

Намеру да тражи азил у име малолетног лица изражава родитељ или старатељ.

Захтев за азил у име малолетног лица подноси родитељ или старатељ.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, малолетно лице старије од 16 година које је у браку може самостално учествовати у поступку азила.

Члан 12.

Малолетном лицу без пратње орган старатељства, у складу са законом, одређује привременог старатеља чим се утврди чињеница да се ради о малолетном лицу без пратње, а најкасније пре подношења захтева за азил.

О одређивању привременог старатеља малолетно лице из става 1. овог члана обавештава се без одлагања.

Привремени старатељ је дужан да малолетно лице без пратње без одлагања информише о поступку азила и његовим правима и обавезама.

Изузетно од става 1. овог члана, малолетном лицу без пратње старијем од 16 година које је у браку не одређује се привремени старатељ.

Малолетно лице без пратње изражава намеру да тражи азил уз обавезно присуство привременог старатеља.

Малолетно лице без пратње захтев за азил подноси лично уз обавезно присуство привременог старатеља.

Захтев за азил у име малолетног лица без пратње може поднети и привремени старатељ, када је то у најбољем интересу малолетног лица.

~~Малолетно лице без пратње саслушава се у присуству привременог старатеља.~~

УСМЕНА РАСПРАВА ПРЕМА МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ БЕЗ ПРАТЊЕ ОДРЖАВА СЕ У ПРИСУСТВУ ПРИВРЕМЕНОГ СТАРАТЕЉА.

Поступци по захтеву за азил малолетног лица без пратње, као и други поступци који се односе на права малолетног лица без пратње имају приоритет у односу на друге поступке.

Начело бесплатног превођења

Члан 13.

Тражиоцу који не разуме службени језик поступка азила обезбеђује се бесплатна услуга превођења на његов матерњи језик, односно на језик који разуме.

Обавеза да се обезбеди бесплатна услуга превођења из става 1. овог члана обухвата и коришћење знаковног језика и доступност материјала на Брајевом писму.

Начело слободног приступа УНХЦР-у

Члан 14.

Тражилац има право на контакт са овлашћеним службеницима УНХЦР-а у свим фазама поступка азила.

Начело личне доставе

Члан 15.

Свако писмено у поступку азила доставља се лично тражиоцу или његовом законском заступнику или пуномоћнику ~~и сматра се достављеним када га прими било које од наведених лица~~ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК.

Начело родне равноправности и осетљивости

Члан 16.

Одредбе овог закона тумаче се на родно осетљив начин.

Тражиоцу се, на његов захтев, омогућава да поднесе захтев за азил и да ~~га саслуша~~ УСМЕНУ РАСПРАВУ ОДРЖИ лице истог пола, односно да ~~буде саслушан~~ УСМЕНА РАСПРАВА БУДЕ ОДРЖАНА уз помоћ преводиоца или тумача истог пола, осим ако то није могуће или је повезано с несразмерним тешкоћама за орган који води поступак азила.

Начело из става 1. овог члана примењује се и без посебног захтева тражиоца приликом претресања, телесних прегледа и других радњи у поступку које подразумевају физички контакт са тражиоцем.

Особе женског пола у пратњи мушкараца које траже азил подносе захтев и дају изјаву одвојено од својих пратилаца.

Начело обезбеђења посебних процесних и прихватних гаранција

Члан 17.

У поступку азила води се рачуна о специфичној ситуацији лица којима су потребне посебне процесне или прихватне гаранције, као што су малолетна лица, малолетна лица без пратње, особе са инвалидитетом, старија лица, труднице, самохрани родитељи са малолетном децом, жртве трговине људима, тешко болесна лица, особе са душевним поремећајима, као и лица која су била мучена, силована или изложена другим тешким облицима психолошког, физичког или полног насиља, као што су жене жртве сакаћења полних органа.

Посебним процесним и прихватним гаранцијама пружа се одговарајућа помоћ тражиоцу који с обзиром на своје личне околности није способан да остварује права и обавезе из овог закона без одговарајуће помоћи.

Поступак идентификације личних околности лица из става 1. овог члана надлежни органи спроводе континуирано, а најраније у разумном року након иницирања поступка азила, односно изражавања намере да поднесе захтев за азил на граници или у транзитном простору.

Начело непосредности

Члан 18.

У поступку азила тражилац има право да непосредно пред службеником који води поступак изнесе све чињенице релевантне за одобравање и престанак права на азил.

Начело поверљивости

Члан 19.

Подаци о тражиоцу, као и странцу ~~који је регистрован да је изрази намеру да тражи азил~~ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ, до којих се дође током поступка азила, могу бити доступни само законом овлашћеним лицима.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се открити држави порекла тражиоца, осим ако тражиоца по окончању поступка треба принудно вратити у државу порекла, а у том случају могу се дати:

- 1) идентификациони подаци;
- 2) подаци о члановима породице;
- 3) подаци о исправама које је издала држава порекла;
- 4) отисци прстију;
- 5) фотографије.

Прикупљање, обрада и чување података из овог члана спроводи се у складу са прописима којима је уређена заштита података о личности.

II. НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Министарство унутрашњих послова – Канцеларија за азил

Члан 20.

У поступцима одобравања и престанка права на азил И ПРИВРЕМЕНУ ЗАШТИТУ поступак води и све одлуке доноси Канцеларија за азил, организациона јединица Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) надлежна за послове азила.

Службеници Канцеларије за азил не припадају униформисаном саставу Министарства.

Комисија за азил

Члан 21.

О жалбама на одлуке Канцеларије за азил одлучује Комисија за азил.

Комисију за азил чине председник и осам чланова, које именује Влада на четири године.

За председника и члана Комисије за азил може бити изабран држављанин Републике Србије, дипломирани правник који има најмање пет година радног искуства и који познаје прописе из области људских права.

Председник и чланови Комисије за азил имају право на накнаду за рад у Комисији за азил.

Висину накнаде из става 4. овог члана утврђује Влада.

Средства за рад Комисије за азил обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Комисија за азил је независна у свом раду и одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Комисија за азил, у року од 30 дана од дана именовања чланова, доноси Пословник о раду, којим ближе уређује начин одлучивања, заказивање седница и друга питања од значаја за свој рад.

Управни суд

Члан 22.

Против коначних решења Комисије за азил може се покренути управни спор.

Комесаријат за избеглице и миграције

Члан 23.

Комесаријат за избеглице и миграције (у даљем тексту: Комесаријат) обезбеђује материјалне услове за прихват тражилаца у складу са овим законом, А СТРАНЦИМА КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СМЕШТАЈ, ИСХРАНУ И ОДЕЋУ.

Комесаријат обезбеђује привремени смештај лицима којима је одобрено право на азил у складу са прописима којима је уређена област управљања миграцијама.

Комесаријат спроводи програме добровољног повратка странца чији је захтев за азил одлуком надлежног органа одбијен или одбачен или ако је поступак азила обустављен, странца којем је одобрена привремена заштита, странца којем је донета одлука из члана 75. ст. 3. и 4. или одлука из чл. 83. и 84. овог закона и странца којем је престало право на азил, као и програме интеграције лица којима је одобрено право на азил у складу с прописима којима је уређена област управљања миграцијама.

III. УСЛОВИ ЗА ОДОБРЕЊЕ ПРАВА НА АЗИЛ

Право на уточиште

Члан 24.

Право на уточиште, односно статус избеглице одобрава се тражиоцу који се налази изван државе свог порекла или државе уобичајеног боравишта, а оправдано страхује од прогона због своје расе, пола, језика, вероисповести, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или политичког уверења, а због чега не може или не жели да прихвати заштиту те државе.

Супсидијарна заштита

Члан 25.

Супсидијарна заштита одобрава се тражиоцу који не испуњава услове за одобрење права на уточиште из члана 24. овог закона ако постоје оправдани разлози који указују да ће се повратком у државу порекла или државу уобичајеног боравишта суочити са стварним

ризиком од трпљења озбиљне неправде и који није у могућности или због таквог ризика не жели да прихвати заштиту те државе.

Озбиљном неправдом сматра се претња смртном казном или погубљењем, мучењем, нечовечним или понижавајућим поступањем или кажњавањем, као и озбиљна и индивидуална претња по живот изазвана насиљем општих размера у ситуацијама међународног или унутрашњег оружаног сукоба.

Разлози прогона

Члан 26.

Разлози прогона из члана 24. овог закона процењују се с обзиром на садржај следећих појмова:

- 1) раса се односи на боју коже, порекло и припадност одређеној етничкој групи;
- 2) вероисповест се односи на верска и атеистичка уверења, учествовање или неучествовање у приватним или јавним формалним верским обредима, самостално или у заједници с другима, друге верске обреде или изражавање вере, као и облике личног или заједничког понашања који се заснивају на верском уверењу или из њега произлазе;
- 3) национална припадност се односи на припадност групи која је одређена по свом културном, етничком или језичком идентитету, заједничком географском или политичком пореклу или односом са становништвом неке друге државе, а може обухватити и држављанство;
- 4) политичко уверење се односи на мишљење, став или уверење о стварима повезаним с могућим починиоцима прогона из члана 29. овог закона, као и њиховим политикама или методама, без обзира на то да ли је тражилац поступао по том мишљењу, ставу или уверењу;
- 5) одређена друштвена група односи се на друштвене групе чији чланови имају заједничке урођене особине или заједничко порекло, које се не могу изменити, или имају заједничке карактеристике или уверења која су у тој мери значајна за њихов идентитет или свест да се та лица не смеју присилити да их се одрекну, при чему та група има посебан идентитет у држави порекла јер се сматра другачијом од друштва које је окружује.

Зависно од околности у држави порекла, одређена друштвена група може означавати и групу која се заснива на заједничким карактеристикама пола, рода, родног идентитета и сексуалног опредељења.

Приликом процене да ли постоји оправдан страх од прогона, није важно да ли тражилац заиста поседује расне, родне, верске, националне, друштвене или политичке карактеристике или карактеристике у погледу језика или родног идентитета које су разлог за прогон ако му починилац прогона приписује такве карактеристике.

Начело sur place

Члан 27.

Оправдан страх од прогона или стварни ризик од трпљења озбиљне неправде може се заснивати на:

1) догађајима који су се десили након што је тражилац напустио државу порекла или уобичајеног боравишта или

2) активностима тражиоца након што је напустио државу порекла или уобичајеног боравишта, нарочито када се утврди да је тражилац наставио да изражава своја уверења или оријентацију коју је имао у држави порекла или уобичајеног боравишта.

Ако тражилац поднесе накнадни захтев за азил, битне чињенице и докази настали након правноснажности одлуке, а који се односе на утврђивање испуњености услова за одобрење права на азил, не могу се заснивати искључиво на околностима које је тражилац проузроковао личним поступањем како би испунио услове за одобрење права на азил.

Дела прогона

Члан 28.

Дела која се сматрају прогоном у складу са чланом 24. овог закона морају бити:

1) довољно озбиљна по својој природи или понављању да представљају озбиљно кршење основних људских права, нарочито права која не могу бити ограничена према члану 15. став 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода или

2) скуп различитих мера, укључујући кршење људских права, које су довољно озбиљне да могу утицати на појединца на сличан начин као дела из тачке 1) овог става.

Дела прогона из става 1. овог члана, су нарочито:

1) физичко или психичко насиље, укључујући сексуално и родно засновано насиље;

2) законске, административне, полицијске или судске мере које су дискриминишуће или које се примењују на дискриминишући начин;

3) судски поступак или кажњавање које је несразмерно или дискриминишуће;

4) ускраћивање судске заштите услед чега се изричу несразмерне и дискриминишуће казне;

5) судски поступак или кажњавање због одбијања да се обавља војна обавеза приликом сукоба, када би обављање војне обавезе укључивало кривична дела или радње које су наведене као разлози за ~~ускраћивање~~ ИСКЉУЧЕЊЕ права на азил сагласно чл. 33. и 34. овог закона;

6) дела која су по својој природи специфично везана за пол или децу.

Између разлога прогона и дела прогона, као и непостојања заштите од таквих дела мора постојати повезаност.

Починиоци прогона или озбиљне неправде

Члан 29.

Починиоци прогона из члана 24. овог закона и озбиљне неправде из члана 25. став 2. овог закона, могу бити:

1) државни органи;

- 2) странке или организације које контролишу државу или знатан део државног подручја;
- 3) ~~недржавни органи~~ НЕДРЖАВНИ СУБЈЕКТИ, ако се докаже да државни органи или странке, односно организације које контролишу знатан део државног подручја, укључујући међународне организације нису у могућности или не желе пружити заштиту од прогона или трпљења озбиљне неправде.

Даваоци заштите у држави порекла

Члан 30.

Заштиту од прогона и трпљења озбиљне неправде у држави порекла или држави уобичајеног боравишта у смислу чл. 24. и 25. овог закона, под условом да могу и желе, пружају:

- 1) државни органи или
- 2) странке и државне или међународне организације које контролишу државу или знатан део државног подручја.

Заштита из става 1. овог члана мора бити ефикасна и трајна.

~~Заштита из става 1. овог члана подразумева постојање ефикасног правног система за спречавање, откривање и кажњавање дела која представљају прогон или озбиљну неправду, као и могућност приступа таквој заштити.~~

ЕФИКАСНУ И ТРАЈНУ ЗАШТИТУ ПРУЖАЛАЦ ЗАШТИТЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ АКО ПРЕДУЗИМА РАЗУМНЕ МЕРЕ/КОРАКЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ПРОГОНА ИЛИ ТРПЉЕЊА ОЗБИЉНЕ НЕПРАВДЕ, ИЗМЕЂУ ОСТАЛОГ, ПРИМЕНОМ ЕФИКАСНОГ ПРАВНОГ СИСТЕМА ЗА ОТКРИВАЊЕ, ГОЊЕЊЕ И КАЖЊАВАЊЕ ДЕЛА КОЈА ПРЕДСТАВЉАЈУ ПРОГОН ИЛИ ОЗБИЉНУ НЕПРАВДУ, И АКО ТРАЖИЛАЦ ИМА ПРИСТУП ТАКВОЈ ЗАШТИТИ.

Заштита унутар државе

Члан 31.

При процени основаности захтева за азил утврђује се и могућност заштите тражиоца унутар државе његовим пресељењем у одређени део државе порекла или државе уобичајеног боравишта где:

- 1) не постоје оправдани разлози за страх од прогона, нити постоји опасност од трпљења озбиљне неправде или
- 2) тражилац може добити ефикасну заштиту од прогона или трпљења озбиљне неправде.

Пресељење из става 1. овог члана се сматра могућим:

- 1) ако тражилац до тог дела државе може путовати на сигуран и законит начин;

2) ако ће тражиоцу бити дозвољен улазак у тај део државе;

3) ако се разумно може очекивати да се тражилац у том делу државе настани.

Приликом процене постоје ли основани разлози за страховање тражиоца од прогона и постоји ли стварна опасност од неправде, односно има ли тражилац приступ заштити од прогона или озбиљне неправде у неком делу државе свог порекла, узимају се у обзир опште околности познате за тај део државе, као и личне околности тражиоца.

Процена чињеница и околности

Члан 32.

Тражилац је дужан да сарађује са Канцеларијом за азил и да приложи сву расположиву документацију и изнесе тачне и истините податке који се односе на идентитет, узраст, држављанство, чланове породице, државу и адресу претходног пребивалишта, претходне захтеве, кретање након што је напустио државу порекла, личне и путне исправе и разлоге на којима се заснива његов захтев за азил.

Приликом одлучивања о основаности захтева за азил, Канцеларија за азил прикупља и разматра све релевантне чињенице, доказе и околности, узимајући у обзир нарочито:

1) релевантне чињенице и доказе које је изнео тражилац, укључујући информацију да ли би био или би могао бити изложен прогону или ризику од трпљења озбиљне неправде;

2) актуелне извештаје о стању у држави порекла тражиоца или држави његовог уобичајеног боравишта и, по потреби, о државама кроз које је путовао, укључујући законе и прописе тих држава, као и начин на који се они примењују – који су садржани у различитим изворима међународних организација, као што су УНХЦР и ~~Европека канцеларија за подршку азилу (European asylum support office, у даљем тексту: ЕАСО),~~ ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА АЗИЛ (EUROPEAN UNION AGENCY FOR ASYLUM, У ДАЉЕМ ТЕКСТУ ЕУАА), као и других организација које се баве заштитом људских права;

3) положај и личне околности тражиоца, укључујући његов пол и узраст како би се на основу тога проценило да ли поступци и дела којима је био или којима би могао бити изложен представљају прогон или озбиљну неправду;

4) да ли су активности тражиоца од момента када је напустио државу порекла биле усмерене на стварање одлучујућих услова за одобрење права на азил како би се проценило да ли те активности могу изложити тражиоца прогону или ризику од трпљења озбиљне неправде ако се врати у ту државу;

5) да ли тражилац може добити заштиту државе чије би држављанство могао доказати.

Чињеница да је тражилац већ био изложен прогону или ризику од трпљења озбиљне неправде, односно претњама таквим прогоном или претњама озбиљном неправдом показатељ је да постоји оправдан страх од прогона или трпљења озбиљне неправде, осим ако постоје оправдани разлози да се верује да се такав прогон или озбиљна неправда неће поновити.

Изјава тражиоца сматра се веродостојном у делу у којем одређена чињеница или околност није поткрепљена доказима:

- 1) ако је тражилац уложио искрен напор да поткрепи свој захтев доказима;
- 2) ако су сви релевантни елементи који су му на располагању поднети, уз задовољавајуће објашњење зашто недостају остале релевантне чињенице;
- 3) ако је утврђено да су изјаве тражиоца доследне и прихватљиве, као и да нису у супротности са специфичним и општим информацијама које су релевантне за одлучивање о захтеву за азил;
- 4) ако је тражилац изразио намеру да ~~тражи~~ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА азил у што краћем року или је оправдао зашто није тако поступио;
- 5) ако је утврђена општа веродостојност изјаве тражиоца.

Разлози за ~~усправавање~~ ИСКЉУЧЕЊЕ права на уточиште

Члан 33.

~~Право на уточиште се неће одобрити тражиоцу ако постоје основани разлози на основу којих се сматра да је починио, подстрекавао или на други начин учествовао у извршењу:~~

- ~~1) злочина против мира, ратног злочина или злочина против човечности, у складу са одредбама садржаним у међународним конвенцијама донетим у циљу спречавања таквих злочина;~~
- ~~2) тешког кривичног дела које није политичког карактера, које је почињено изван територије Републике Србије пре него што је тражилац ушао на територију Републике Србије;~~
- ~~3) дела супротна циљевима и принципима Уједињених нација, како је истакнуто у Преамбули и чл. 1. и 2. Повеље Уједињених нација.~~

ПРАВО НА УТОЧИШТЕ СЕ НЕЋЕ ОДОБРИТИ ТРАЖИОЦУ АКО ПОСТОЈЕ ОСНОВАНИ РАЗЛОЗИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ СМАТРА ДА ЈЕ:

- 1) ПОЧИНИО ЗЛОЧИН ПРОТИВ МИРА, РАТНИ ЗЛОЧИН ИЛИ ЗЛОЧИН ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ, У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА САДРЖАНИМ У МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА ДОНЕТИМ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ТАКВИХ ЗЛОЧИНА;
- 2) ПОЧИНИО ТЕШКО КРИВИЧНО ДЕЛО КОЈЕ НИЈЕ ПОЛИТИЧКОГ КАРАКТЕРА, КОЈЕ ЈЕ ПОЧИЊЕНО ИЗВАН ТЕРИТОРИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ТРАЖИЛАЦ УШАО НА ТЕРИТОРИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ;
- 3) КРИВ ЗА ДЕЛА СУПРОТНА ЦИЉЕВИМА И ПРИНЦИПИМА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА, КАКО ЈЕ ИСТАКНУТО У ПРЕАМБУЛИ И ЧЛ. 1. И 2. ПОВЕЉЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

СТАВ 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ТРАЖИОЦА И АКО ПОСТОЈЕ ОСНОВАНИ РАЗЛОЗИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ СМАТРА ДА ЈЕ ПОДСТРЕКИВАО, ПОМАГАО ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН УЧЕСТВОВАО У ИЗВРШЕЊУ ЗЛОЧИНА ИЛИ ДЕЛА НАВЕДЕНИХ У ТОМ СТАВУ.

Право на уточиште се неће одобрити тражиоцу који представља опасност по националну безбедност и јавни поредак Републике Србије.

Право на уточиште се неће одобрити тражиоцу који већ има одобрен боравак у држави која му на основу тог боравка признаје иста права и обавезе као држављанима те државе.

Право на уточиште се неће одобрити тражиоцу који ужива заштиту или прима помоћ неког органа или агенције Уједињених нација, осим УНХЦР-а.

Ако заштита или помоћ из става 4. овог члана престану из било ког разлога на који тражилац није могао утицати, а његов положај није коначно решен у складу са одговарајућим резолуцијама које је усвојила Генерална скупштина Уједињених нација, одобриће му се право на азил.

~~Разлози за ускраћивање супсидијарне заштите~~

РАЗЛОЗИ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ ПРАВА НА СУПСИДИЈАРНУ ЗАШТИТУ

Члан 34.

~~Супсидијарна заштита се неће одобрити тражиоцу ако постоје озбиљни разлози на основу којих се сматра да је починио, подстрекавао или на други начин учествовао у извршењу:~~

~~1) злочина против мира, ратног злочина или злочина против човечности, у складу са одредбама садржаним у међународним конвенцијама донетим у циљу спречавања таквих злочина;~~

~~2) тешког кривичног дела;~~

~~3) дела супротних циљевима и принципима Уједињених нација, како је истакнуто у Преамбули и чл. 1. и 2. Повеље Уједињених нација.~~

СУПСИДИЈАРНА ЗАШТИТА СЕ НЕЋЕ ОДОБРИТИ ТРАЖИОЦУ АКО ПОСТОЈЕ ОСНОВАНИ РАЗЛОЗИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ СМАТРА ДА ЈЕ:

1) ПОЧИНИО ЗЛОЧИН ПРОТИВ МИРА, РАТНИ ЗЛОЧИН ИЛИ ЗЛОЧИН ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ, У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА САДРЖАНИМ У МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА ДОНЕТИМ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ТАКВИХ ЗЛОЧИНА;

2) ПОЧИНИО ТЕШКО КРИВИЧНО ДЕЛО;

3) КРИВ ЗА ДЕЛА СУПРОТНА ЦИЉЕВИМА И ПРИНЦИПИМА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА, КАКО ЈЕ ИСТАКНУТО У ПРЕАМБУЛИ И ЧЛ. 1. И 2. ПОВЕЉЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

СТАВ 1. ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ТРАЖИОЦА И АКО ПОСТОЈЕ ОСНОВАНИ РАЗЛОЗИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ СМАТРА ДА ЈЕ ПОДСТРЕКИВАО, ПОМАГАО ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН УЧЕСТВОВАО У ИЗВРШЕЊУ ЗЛОЧИНА ИЛИ ДЕЛА НАВЕДЕНИХ У ТОМ СТАВУ.

Супсидијарна заштита се неће одобрити тражиоцу који представља опасност по националну безбедност и јавни поредак Републике Србије.

Тешким кривичним делом из става 1. тачка 2) овог члана сматра се кривично дело за које се према законодавству Републике Србије може изрећи казна затвора у трајању од пет година или тежа казна.

ПРАВО НА СУПСИДИЈАРНУ ЗАШТИТУ СЕ МОЖЕ ИСКЉУЧИТИ ТРАЖИОЦУ КОЈИ ЈЕ ПРЕ СВОГ ДОЛАСКА У РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ИЗВРШИО ЈЕДНО ИЛИ ВИШЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА, КОЈА ПРЕДСТАВЉАЈУ КРИВИЧНА ДЕЛА И ПО

ЗАКОНОДАВСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, И АКО ЈЕ НАПУСТИО СВОЈУ ДРЖАВУ ПОРЕКЛА ИСКЉУЧИВО ЗАТО ДА БИ ИЗБЕГАО КАЗНЕ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ ТИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА.

IV. ПОСТУПАК АЗИЛА

Регистрација

Члан 35.

Приликом граничне контроле на уласку у Републику Србију или на територији Републике Србије, странац може усменим или писменим путем, пред овлашћеним полицијским службеником Министарства изразити намеру да поднесе захтев за азил.

Изузетно, странац намеру да поднесе захтев за азил може изразити и у центру за азил, у другом објекту одређеном за смештај тражилаца, из члана 51. овог закона, као и прихватилишту за странце.

Странац који је изразио намеру да поднесе захтев за азил у складу са ставом 1. овог члана се одмах након што је изразио ту намеру региструје и упућује у центар за азил или у други објекат који је одређен за смештај тражилаца, у који се мора јавити у року од 72 сата од момента када му је издата потврда о регистрацији.

АКО ЈЕ ТО НЕОПХОДНО, А У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ПРИСТУПА СИСТЕМУ АЗИЛА, СТРАНЦА КОЈИ ЈЕ ИЗРАЗИО НАМЕРУ ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, ОВЛАШЋЕНИ ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИК МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО МЕСТА НА КОМЕ ЋЕ БИТИ РЕГИСТРОВАН.

Када је то неопходно или ако је испуњен неки од основа из члана 77, као и у другим случајевима када то захтевају разлози безбедности, странац ~~чија је намера да тражи азил регистрована~~ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ, спроводи се у центар за азил или у други објекат који је одређен за смештај тражилаца.

Овлашћени полицијски службеник у циљу регистрације странца фотографише ~~ФА~~ и узима му отиске прстију.

Малолетном лицу за које се поуздано или недвосмислено може утврдити да је млађе од 14 година не узимају се отисци прстију.

Овлашћени полицијски службеник има право прегледа странца уз пуно поштовање његовог физичког и психичког интегритета и људског достојанства и прегледа његових ствари ради проналажења личних исправа и докумената потребних за утврђивање идентитета.

Овлашћени полицијски службеник има право привременог задржавања свих исправа и докумената који могу бити од значаја у поступку азила, ако је то потребно, о чему се странцу издаје потврда.

Странац који поседује пасош, личну карту или други идентификациони документ, дозволу боравка, визу, извод из матичне књиге рођених, путну карту, односно другу исправу или какво писмено од значаја за поступак азила, дужан је да их приложи приликом регистрације.

Ако странац намерно омета, избегава регистрацију или не пристане на регистрацију из става 5. овог члана примењују се прописи који уређују правни положај странаца.

Овлашћени полицијски службеник Министарства о извршеној регистрацији издаје потврду о регистрацији ~~странца који је изразио намеру да поднесе захтев за азил (у даљем тексту: потврда о регистрацији).~~

~~Приликом пријема странца којем је издата потврда о регистрацији у центар за азил или други објект намењен за смештај тражилаца, Комесаријат у потврди о регистрацији потврђује чињеницу пријема.~~

ПРИЛИКОМ ПРИЈЕМА СТРАНЦА КОЈЕМ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ ОВЛАШЋЕНИ СЛУЖБЕНИК КОМЕСАРИЈАТА У ЦЕНТРУ ЗА АЗИЛ ИЛИ ДРУГОМ ОБЈЕКТУ НАМЕЊЕНОМ ЗА СМЕШТАЈ ТРАЖИЛАЦА, ЈЕ ДУЖАН ДА СТРАНЦУ ИЗДА ЕВИДЕНЦИОНИ КАРТОН КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ЧИЊЕНИЦА ПРИЈЕМА.

Ако се странац након што је регистрован, без оправданог разлога не јави у центар за азил или други објект одређен за смештај тражилаца у року од 72 сата, примењују се прописи о правном положају странаца.

Ако странац самовољно, без одобрења и оправданог разлога напусти центар за азил или други објект одређен за смештај тражилаца пре истека законом прописаног рока за подношење захтева за азил, примењују се прописи о правном положају странаца.

Начин и поступак регистрације, изглед и садржину потврде о регистрацији ближе уређује министар надлежан за унутрашње послове (у даљем тексту: министар).

Покретање поступка азила

Члан 36.

Поступак азила покреће се подношењем захтева за азил овлашћеном службенику Канцеларије за азил, на прописаном обрасцу најкасније у року од 15 дана од дана регистрације.

Ако овлашћени службеник Канцеларије за азил не омогући странцу коме је издата ~~потврда да тражи азил~~ **ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ** да поднесе захтев за азил у року из става 1. овог члана, ~~тражилац~~ **СТРАНАЦ** може то учинити попуњавањем обрасца захтева за азил у року од осам дана од дана истека рока из става 1. овог члана.

Поступак азила се сматра покренутим достављањем обрасца захтева за азил Канцеларији за азил.

Захтев за азил подноси се лично, осим у случајевима предвиђеним овим законом. Уколико се захтев за азил подноси преко другог лица у складу са одредбама овог закона, тражилац мора бити лично присутан.

~~Пре него што тражилац поднесе захтев за азил, поступајући надлежни орган је дужан да тражиоца ПРЕ НЕГО ШТО СТРАНАЦ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, ПОСТУПАЈУЋИ СЛУЖБЕНИК НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ЈЕ ДУЖАН ДА ГА поучи о његовим правима и обавезама, а посебно о праву на боравак, праву на бесплатног преводиоца током поступка, праву на правну помоћ и праву на приступ УНХЦР-у.~~

Садржину и изглед обрасца захтева за азил и других образаца предвиђених овим законом прописује министар.

Саслушање

Члан 37.

~~Овлашћени службеник Канцеларије за азил, који је прошао неопходну обуку, саслушава тражиоца у најкраћем могућем року о свим чињеницама и околностима које су од значаја за одлучивање о поднетом захтеву за азил, а нарочито за утврђивање:~~

- ~~1) идентитета тражиоца;~~
- ~~2) разлога на којима се заснива захтев за азил;~~
- ~~3) кретања тражиоца након што је напустио државу порекла или државу уобичајеног боравишта;~~
- ~~4) да ли је тражилац већ тражио азил у некој другој држави.~~

~~Овлашћени службеник Канцеларије за азил може тражиоца више пута саслушати ради утврђивања чињеничног стања.~~

~~Тражилац је дужан да у току саслушања у потпуности сарађује са овлашћеним службеником Канцеларије за азил, да изнесе веродостојна и уверљива образложења разлога на којима заснива свој захтев за азил, приложи све доступне доказе којима поткрепљује свој захтев и истинито одговара на сва питања која су му постављена.~~

~~Тражилац је дужан да лично присуствује саслушању и учествује у њему, без обзира на то да ли има законског заступника или пуномоћника.~~

~~Тражилац се саслушава и у одсуству уредно позваног пуномоћника који није оправдао своје одсуствовање.~~

~~Чланови породице тражиоца саслушавају се одвојено, осим када је то према процени службеника који спроводи саслушање неопходно ради утврђивања битних чињеница на којима се заснива захтев за азил.~~

~~На саслушању тражиоца јавност је искључена.~~

~~Изузетно од става 7. овог члана, саслушању може присуствовати представник УНХЦР-а ако се томе не противи тражилац.~~

~~Саслушање тражиоца може бити тонски или аудио-визуелно снимљено, ако је о томе обавештен тражилац.~~

~~Саслушање тражиоца се може изоставити:~~

~~1) ако се на основу доступних доказа може донети одлука којом се усваја захтев за азил и одобрава право на уточиште;~~

~~2) ако тражилац није способан да да изјаву због трајних околности на које сам не може утицати;~~

~~3) ако се оцењује допуштеност накнадног захтева за азил у складу са чланом 46. ст. 2. и 3. овог закона.~~

~~Ако се саслушање изостави у складу са ставом 10. тачка 2) овог члана, тражиоцу или члану његове породице омогућава се да поднесе доказе и да изјаве битне за одлучивање о захтеву за азил.~~

~~Ако је број поднетих захтева за азил повећан у толикој мери да овлашћени службеници Канцеларије за азил нису у могућности да благовремено саслушају сваког тражиоца, Влада може, на захтев надлежног органа, донети одлуку којом се у поступак саслушања привремено укључују службеници других организационих јединица надлежног органа или других државних органа, који пре укључивања у поступак саслушања морају проћи неопходну обуку.~~

УСМЕНА РАСПРАВА

Члан 37.

ОВЛАШЋЕНИ СЛУЖБЕНИК КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА АЗИЛ, КОЈИ ЈЕ ПРОШАО НЕОПХОДНУ ОБУКУ, ОДРЖАВА УСМЕНУ РАСПРАВУ И УЗИМА ИЗЈАВУ ОД ТРАЖИОЦА У НАЈКРАЋЕМ МОГУЋЕМ РОКУ О СВИМ ЧИЊЕНИЦАМА И ОКОЛНОСТИМА КОЈЕ СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА АЗИЛ, А НАРОЧИТО ЗА УТВРЂИВАЊЕ:

1) ИДЕНТИТЕТА ТРАЖИОЦА;

2) РАЗЛОГА НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ;

3) КРЕТАЊА ТРАЖИОЦА НАКОН ШТО ЈЕ НАПУСТИО ДРЖАВУ ПОРЕКЛА ИЛИ ДРЖАВУ УОБИЧАЈЕНОГ БОРАВИШТА;

4) ДА ЛИ ЈЕ ТРАЖИЛАЦ ВЕЋ ТРАЖИО АЗИЛ У НЕКОЈ ДРУГОЈ ДРЖАВИ.

ОВЛАШЋЕНИ СЛУЖБЕНИК КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА АЗИЛ МОЖЕ ВИШЕ ПУТА ОДРЖАТИ УСМЕНУ РАСПРАВУ РАДИ УТВРЂИВАЊА ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА.

ТРАЖИЛАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА У ТОКУ УСМЕНЕ РАСПРАВЕ У ПОТПУНОСТИ САРАЂУЈЕ СА ОВЛАШЋЕНИМ СЛУЖБЕНИКОМ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА АЗИЛ, ДА ИЗНЕСЕ ВЕРОДОСТОЈНА И УВЕРЉИВА ОБРАЗЛОЖЕЊА РАЗЛОГА НА КОЈИМА ЗАСНИВА СВОЈ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, ПРИЛОЖИ СВЕ ДОСТУПНЕ ДОКАЗЕ КОЈИМА ПОТКРЕПЉУЈЕ СВОЈ ЗАХТЕВ И ИСТИНИТО ОДГОВАРА НА СВА ПИТАЊА КОЈА СУ МУ ПОСТАВЉЕНА.

ТРАЖИЛАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ЛИЧНО ПРИСУСТВУЈЕ УСМЕНОЈ РАСПРАВИ И УЧЕСТВУЈЕ У ЊОЈ, БЕЗ ОБЗИРА НА ТО ДА ЛИ ИМА ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА ИЛИ ПУНОМОЋНИКА.

ТРАЖИЛАЦ НА УСМЕНОЈ РАСПРАВИ ДАЈЕ ИЗЈАВУ И У ОДСУСТВУ УРЕДНО ПОЗВАНОГ ПУНОМОЋНИКА КОЈИ НИЈЕ ОПРАВДАО СВОЈЕ ОДСУСТВОВАЊЕ.

ЧЛАНОВИ ПОРОДИЦЕ ТРАЖИОЦА НА УСМЕНОЈ РАСПРАВИ ДАЈУ ИЗЈАВУ ОДВОЈЕНО, ОСИМ КАДА ЈЕ ТО ПРЕМА ПРОЦЕНИ СЛУЖБЕНИКА КОЈИ СПРОВОДИ УСМЕНУ РАСПРАВУ НЕОПХОДНО РАДИ УТВРЂИВАЊА БИТНИХ ЧИЊЕНИЦА НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ.

НА УСМЕНОЈ РАСПРАВИ ЈАВНОСТ ЈЕ ИСКЉУЧЕНА.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА, УСМЕНОЈ РАСПРАВИ МОЖЕ ПРИСУСТВОВАТИ ПРЕДСТАВНИК УНХЦР-А АКО СЕ ТОМЕ НЕ ПРОТИВИ ТРАЖИЛАЦ.

УСМЕНА РАСПРАВА МОЖЕ БИТИ ТОНСКИ ИЛИ АУДИО-ВИЗУЕЛНО СНИМЉЕНА, АКО ЈЕ О ТОМЕ ОБАВЕШТЕН ТРАЖИЛАЦ.

УСМЕНА РАСПРАВА СЕ МОЖЕ ИЗОСТАВИТИ:

- 1) АКО СЕ НА ОСНОВУ ДОСТУПНИХ ДОКАЗА МОЖЕ ДОНЕТИ ОДЛУКА КОЈОМ СЕ УСВАЈА ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ И ОДОБРАВА ПРАВО НА УТОЧИШТЕ;
- 2) АКО ТРАЖИЛАЦ НИЈЕ СПОСОБАН ДА ДА ИЗЈАВУ ЗБОГ ТРАЈНИХ ОКОЛНОСТИ НА КОЈЕ САМ НЕ МОЖЕ УТИЦАТИ;
- 3) АКО СЕ ОЦЕЊУЈЕ ДОПУШТЕНОСТ НАКНАДНОГ ЗАХТЕВА ЗА АЗИЛ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 46. СТ. 2. И 3. ОВОГ ЗАКОНА.

АКО СЕ УСМЕНА РАСПРАВА ИЗОСТАВИ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 10. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА, ТРАЖИОЦУ ИЛИ ЧЛАНУ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ ОМОГУЋАВА СЕ ДА ПОДНЕСЕ ДОКАЗЕ И ДА ИЗЈАВЕ БИТНЕ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ЗАХТЕВУ ЗА АЗИЛ.

АКО ЈЕ БРОЈ ПОДНЕТИХ ЗАХТЕВА ЗА АЗИЛ ПОВЕЋАН У ТОЛИКОЈ МЕРИ ДА ОВЛАШЋЕНИ СЛУЖБЕНИЦИ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА АЗИЛ НИСУ У МОГУЋНОСТИ ДА БЛАГОВРЕМЕНО НА УСМЕНОЈ РАСПРАВИ УЗМУ ИЗЈАВЕ ОД СВАКОГ ТРАЖИОЦА, ВЛАДА МОЖЕ, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, ДОНЕТИ ОДЛУКУ ДА ПОСТУПАК УСМЕНЕ РАСПРАВЕ ПОРЕД КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА АЗИЛ, ПРИВРЕМЕНО СПРОВОДЕ И СЛУЖБЕНИЦИ ДРУГИХ ОРГАНИЗАЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА МИНИСТАРСТВА ИЛИ ДРУГИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА, КОЈИ ПРЕТХОДНО МОРАЈУ ПРОЋИ НЕОПХОДНУ ОБУКУ.

Одлучивање о основаности захтева за азил

Члан 38.

Канцеларија за азил испитује основаност захтева за азил и доноси одлуку којом:

- 1) усваја захтев и одобрава право на уточиште ако тражилац испуњава услове из члана 24. овог закона;
- 2) усваја захтев и додељује супсидијарну заштиту ако тражилац испуњава услове из члана 25. овог закона;

3) одбија захтев као неоснован ако тражилац не испуњава услове прописане у чл. 24. и 25. овог закона;

4) одбија захтев ако су испуњени услови за ~~успрашивање~~ ИСКЉУЧЕЊЕ у складу са чл. 33. и 34. овог закона;

5) одбија захтев као неоснован ако тражилац не испуњава услове из чл. 24. и 25. овог закона и ако постоје околности из члана 40. овог закона.

У одлуци из става 1. тач. 3)–5) овог члана Канцеларија за азил одређује рок у којем странац који нема други основ за боравак у Републици Србији мора да напусти територију Републике Србије.

Рокови

Члан 39.

Одлука о захтеву за азил у редовном поступку доноси се најкасније у року од три месеца од дана подношења захтева за азил или допуштеног накнадног захтева за азил.

Рок се може продужити за три месеца ако:

- 1) захтев садржи сложена чињенична или правна питања;
- 2) велики број странаца истовремено поднесе захтев за азил.

Изузетно од става 2. овог члана, рок се може продужити за додатна три месеца ако је то потребно да би се захтев размотрио у потпуности и на одговарајући начин.

Ако се одлука не може донети у року из става 1. овог члана, тражилац се обавештава о томе, као и у ком року може очекивати доношење одлуке.

Ако се може оправдано очекивати да се одлука о захтеву за азил не може донети у роковима из ст. 1–3. овог члана због привремено несигурног стања у држави порекла тражиоца, овлашћени службеници Канцеларије за азил проверавају стање у држави порекла тражиоца на свака три месеца и у разумном року обавештавају тражиоца о одлагању доношења одлуке.

У случају из става 5. овог члана одлука се мора донети најкасније у року од 12 месеци од дана подношења захтева за азил.

Убрзани поступак

Члан 40.

Одлука о захтеву за азил доноси се у убрзаном поступку ако се утврди:

- 1) да је тражилац изнео само оне податке који нису од значаја за процену основаности захтева;
- 2) да је тражилац свесно довео у заблуду службенике Канцеларије за азил износећи лажне податке или предочивши фалсификована документа, односно не пружајући релевантне податке или прикривајући документа која би могла негативно утицати на одлуку;
- 3) да је тражилац намерно уништио или сакрио исправе за утврђивање идентитета или држављанства у циљу пружања лажних података о идентитету или држављанству;

4) да је тражилац изнео очигледно недоследне, контрадикторне, лажне или неуверљиве изјаве, које су у супротности са провереним подацима о држави порекла, које чине његов захтев неуверљивим;

5) да је тражилац поднео накнадни захтев за азил допуштен у складу са чланом 46. ст. 2. и 3. овог закона;

6) да је тражилац поднео захтев са очигледном намером да одложи или спречи извршење одлуке која би имала за последицу његово удаљење из Републике Србије;

7) да тражилац представља озбиљну опасност по националну безбедност и јавни поредак;

8) да је могуће применити концепт сигурне државе порекла, у складу са чланом 44. овог закона.

Одлука о захтеву за азил у убрзаном поступку доноси се најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева за азил или допуштеног накнадног захтева за азил, уз спровођење целокупног поступка азила.

Канцеларија за азил дужна је да обавести тражиоца да се о његовом захтеву за азил одлучује у убрзаном поступку.

Убрзани поступак се не може водити о захтеву за азил који је поднело малолетно лице без пратње.

Против одлуке Канцеларије за азил донете у убрзаном поступку може се изјавити жалба Комисији за азил у року од осам дана од дана уручења одлуке.

Поступање на граници или у транзитном простору

Члан 41.

~~На граничном прелазу, односно у транзитном простору ваздушне луке и луке унутрашњих вода спроводи се целокупан поступак азила уз поштовање основних начела прописаних овим законом, само:~~

~~1) ако се тражиоцу обезбеде адекватан смештај и исхрана;~~

~~2) ако се захтев за азил, односно накнадни захтев за азил може одбити као неоснован у складу са чланом 38. став 1. тачка 5) овог закона;~~

~~3) ако се захтев за азил, односно, накнадни захтев за азил може одбацити у складу са чланом 42. овог закона.~~

~~Представницима удружења која се баве пружањем правне помоћи тражиоцима и лицима којима је одобрено право на азил обезбеђује се ефикасан приступ граничним прелазима, односно транзитном простору ваздушне луке и луке унутрашњих вода, у складу са прописима којима је уређена заштита државне границе.~~

~~Пуномоћнику или представнику удружења које се бави пружањем правне помоћи тражиоцима и лицима којима је одобрено право на азил, осим УНХЦР-а, може се привремено ограничити приступ тражиоцу када је то неопходно ради заштите националне безбедности или јавног поретка Републике Србије.~~

~~Поступак азила по захтеву малолетног лица без пратње не може се водити на граници или у транзитном простору.~~

~~Канцеларија за азил одлуку о захтеву за азил у случају из става 1. овог члана доноси најкасније у року од 28 дана од дана подношења захтева.~~

~~Ако Канцеларија за азил не донесе одлуку у року из става 5. овог члана, тражиоцу се омогућава улазак у Републику Србију ради спровођења поступка по поднетом захтеву за азил.~~

~~Против одлуке из става 5. овог члана може се поднети жалба Комисији за азил у року од пет дана од дана уручења одлуке.~~

НА ГРАНИЧНОМ ПРЕЛАЗУ, ОДНОСНО У ТРАНЗИТНОМ ПРОСТОРУ ВАЗДУШНЕ ЛУКЕ И ЛУКЕ УНУТРАШЊИХ ВОДА СПРОВОДИ СЕ ЦЕЛОКУПАН ПОСТУПАК АЗИЛА УЗ ПОШТОВАЊЕ ОСНОВНИХ НАЧЕЛА ПРОПИСАНИХ ОВИМ ЗАКОНОМ, САМО АКО СЕ ТРАЖИОЦУ ОБЕЗБЕДЕ АДЕКВАТАН СМЕШТАЈ И ИСХРАНА И:

1) АКО СЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, ОДНОСНО НАКНАДНИ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ МОЖЕ ОДБИТИ КАО НЕОСНОВАН У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 38. СТАВ 1. ТАЧКА 5) ОВОГ ЗАКОНА ИЛИ

2) АКО СЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, ОДНОСНО, НАКНАДНИ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ МОЖЕ ОДБАЦИТИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 42. ОВОГ ЗАКОНА.

ПРЕДСТАВНИЦИМА УДРУЖЕЊА КОЈА СЕ БАВЕ ПРУЖАЊЕМ ПРАВНЕ ПОМОЋИ ТРАЖИОЦИМА И ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕНО ПРАВО НА АЗИЛ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ ЕФИКАСАН ПРИСТУП ГРАНИЧНИМ ПРЕЛАЗИМА, ОДНОСНО ТРАНЗИТНОМ ПРОСТОРУ ВАЗДУШНЕ ЛУКЕ И ЛУКЕ УНУТРАШЊИХ ВОДА, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА ЈЕ УРЕЂЕНА ЗАШТИТА ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ.

ПУНОМОЋНИКУ ИЛИ ПРЕДСТАВНИКУ УДРУЖЕЊА КОЈЕ СЕ БАВИ ПРУЖАЊЕМ ПРАВНЕ ПОМОЋИ ТРАЖИОЦИМА И ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕНО ПРАВО НА АЗИЛ, ОСИМ УНХЦР-А, МОЖЕ СЕ ПРИВРЕМЕНО ОГРАНИЧИТИ ПРИСТУП ТРАЖИОЦУ КАДА ЈЕ ТО НЕОПХОДНО РАДИ ЗАШТИТЕ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ ИЛИ ЈАВНОГ ПОРЕТКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

ПОСТУПАК АЗИЛА ПО ЗАХТЕВУ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА БЕЗ ПРАТЊЕ И ЛИЦА КОЈИМА СУ ПОТРЕБНЕ ПОСЕБНЕ ПРОЦЕСНЕ И ПРИХВАТНЕ ГАРАНЦИЈЕ НЕ МОЖЕ СЕ ВОДИТИ НА ГРАНИЦИ ИЛИ У ТРАНЗИТНОМ ПРОСТОРУ.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА АЗИЛ ОДЛУКУ О ЗАХТЕВУ ЗА АЗИЛ У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД 28 ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА.

АКО КАНЦЕЛАРИЈА ЗА АЗИЛ НЕ ДОНЕСЕ ОДЛУКУ У РОКУ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, ТРАЖИОЦУ СЕ ОМОГУЋАВА УЛАЗАК У РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ РАДИ СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ПО ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА АЗИЛ.

ПРОТИВ ОДЛУКЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ПОДНЕТИ ЖАЛБА КОМИСИЈИ ЗА АЗИЛ У РОКУ ОД ПЕТ ДАНА ОД ДАНА УРУЧЕЊА ОДЛУКЕ.

Одбацивање захтева или накнадног захтева

Члан 42.

Одлука којом се одбацује захтев за азил без испитивања основаности истог, доноси се:

- 1) ако је могуће применити концепт прве државе азила у складу са чланом 43. овог закона;
- 2) ако је могуће применити концепт сигурне треће државе у складу са чланом 45. овог закона.

Одредбе из става 1. тачка 1) овог члана ће се применити под условом да ће тражилац у првој држави азила бити поново прихваћен.

Канцеларија за азил доноси одлуку којом одбацује накнадни захтев за азил ако оцени да је недопуштен у складу са чланом 46. ст. 2. и 3. овог закона.

Против одлуке о одбацивању захтева за азил или накнадног захтева за азил може се поднети жалба Комисији за азил у року од осам дана од дана уручења одлуке.

Прва држава азила

Члан 43.

Првом државом азила сматра се држава:

- 1) у којој је тражиоцу признат статус избеглице, ако се тражилац још увек може позвати на ту заштиту или
- 2) у којој тражилац ужива ефективну заштиту, укључујући гаранције које произлазе из начела забране протеривања или враћања.

Тражиоцу се омогућава да оспори примену концепта прве државе азила у односу на његове посебне околности.

Сигурна држава порекла

Члан 44.

Сигурном државом порекла сматра се она држава за коју се на основу правног стања, примене прописа и општих политичких околности утврди да у њој не постоје дела прогањања из члана 24. овог закона, нити ризик од трпљења озбиљне неправде из члана 25. став 2. овог закона, **КАО И ДА ПОСТОЈИ ДОВОЉАН ОБИМ ПРУЖАЊА ЗАШТИТЕ ПРИЛИКОМ ПРОГОНА ИЛИ ЗЛОСТАВЉАЊА** што се **ИЗМЕЂУ ОСТАЛОГ** утврђује на основу података о:

- 1) релевантним прописима државе и начинима на које се ти прописи примењују;
- 2) поштовању права и слобода зајемчених Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, нарочито њеним чланом 15. став 2, Међународним пактом о грађанским и политичким правима, као и Конвенцијом Уједињених нација против тортуре и других окрутних, нечовечних или понижавајућих поступања или кажњавања;
- 3) поштовању начела забране протеривања или враћања;
- 4) примени ефикасног правног лека.

Подаци из става 1. овог члана прикупљају се из различитих меродавних извора, а посебно од ~~EASO~~ EUAA, УНХЦР, Савета Европе као и других релевантних међународних организација.

Листу сигурних држава порекла утврђује Влада на предлог министарства надлежног за спољне послове и, према потреби, ревидира је узимајући у обзир одредбе става 1. овог члана.

Министарство надлежно за спољне послове Предлог листе сигурних држава порекла сачињава узимајући у обзир мишљења надлежних органа одређених овим законом.

Испуњеност услова за примену концепта сигурне државе порекла процењује се посебно за сваки поднети захтев.

Држава наведена на Листи сигурних држава порекла може се сматрати сигурном државом порекла у конкретном случају само:

- 1) ако је тражилац држављанин те државе или ако је у тој држави имао уобичајено боравиште ако се ради о тражиоцу без држављанства;
- 2) ако тражилац није веродостојно образложио зашто се та држава порекла за њега не може сматрати сигурном државом порекла.

Тражилац се благовремено обавештава о примени концепта сигурне државе порекла како би му се омогућило да оспори ту примену у складу са ставом 5. овог члана с обзиром на његове личне околности.

Сигурна трећа држава

Члан 45.

Сигурна трећа држава је држава у којој је тражилац сигуран од прогона из члана 24. овог закона или ризика од трпљења озбиљне неправде из члана 25. став 2. овог закона, у којој ужива гаранције које су прописане у начелу забране протеривања или враћања и у којој постоји могућност приступа ефикасном поступку одобрења и уживања заштите у складу са Конвенцијом о статусу избеглица из 1951. године (у даљем тексту: Конвенција из 1951.).

Приликом утврђивања услова за примену концепта сигурне треће државе процењује се сваки захтев посебно, при чему се процењује испуњава ли нека држава услове из става 1. овог члана, као и да ли постоји веза између те државе и тражиоца на основу које се може разумно очекивати да у њој затражи азил.

Тражилац се благовремено обавештава о примени концепта сигурне треће државе како би му се омогућило оспоравање у складу са ст. 1. и 2. овог члана, с обзиром на његове личне околности.

Тражиоцу чији је захтев за азил одбачен у складу са чланом 42. став 1. тачка 2) овог закона, Канцеларија за азил издаје потврду И НА ЈЕЗИКУ СИГУРНЕ ТРЕЋЕ ДРЖАВЕ којом се надлежни државни органи сигурне треће државе обавештавају да се у Републици Србији није разматрала основаност његовог захтева.

Ако трећа држава одбије да прихвати странца, о основаности његовог захтева за азил одлучује се у складу са одредбама овог закона.

Накнадни захтев за азил

Члан 46.

Накнадни захтев за азил ~~тражилац~~ СТРАНАЦ може поднети ако обезбеди доказе да су се околности релевантне за одобравање права на азил битно измениле или доказе које из оправданих разлога није изнео у претходном поступку, и то након правноснажности одлуке којом је претходни:

- 1) захтев одбијен у складу са чланом 38. став 1. тач. 3)–5) овог закона;
- 2) поступак обустављен у складу са чланом 47. став 2. тачка 1) овог закона.

СТРАНАЦ КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО НАКНАДНИ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ ОСТВАРУЈЕ ПРАВА СХОДНО ЧЛАНУ 48. ОВОГ ЗАКОНА ДО ПРАВНОСНАЖНОСТИ ОДЛУКЕ ПО ПОДНЕТОМ НАКНАДНОМ ЗАХТЕВУ.

СТРАНАЦ КОЈИ ЈЕ ПОДНЕО НОВИ НАКНАДНИ ЗАХТЕВ НАКОН ПРАВНОСНАЖНОСТИ ОДЛУКЕ О ПРЕТХОДНОМ НАКНАДНОМ ЗАХТЕВУ, НЕ ОСТВАРУЈЕ ПРАВА СХОДНО ЧЛАНУ 48. ОВОГ ЗАКОНА.

Накнадни захтев за азил мора бити разумљив и садржати битне чињенице и доказе настале након правноснажности одлуке или чињенице и доказе које тражилац из оправданих разлога није изнео у претходном поступку, а који се односе на утврђивање испуњавања услова за одобрење азила.

Допуштеност накнадног захтева за азил процењује се на основу нових чињеница и доказа, а у вези са чињеницама и доказима изнетим у претходном поступку азила.

Ако утврди да је накнадни захтев за азил допуштен, надлежни орган укида претходну одлуку и поново одлучује о основаности захтева.

Накнадни захтев за азил се одбацује ако се утврди да је недопуштен у складу са ст. 2. 4. и 3 5. овог члана.

Канцеларија за азил одлучује о накнадном захтеву за азил најкасније у року од 15 дана од дана његовог подношења.

Обустава поступка и повраћај у пређашње стање

Члан 47.

Поступак одлучивања о захтеву за азил обуставља се ако тражилац одустане од захтева.

Сматра се да је тражилац одустао од захтева:

1) ако повуче свој захтев писменом изјавом ИЛИ УСМЕНОМ ИЗЈАВОМ ДАТОМ НА ЗАПИСНИК;

2) ако се не одазове ~~саелушању~~ УСМЕНОЈ РАСПРАВИ на које КОЈУ је уредно позван, а не оправда разлоге свог изостанка или ако одбије да да исказ;

3) ако не обавести Канцеларију за азил о промени адресе боравка у року од три дана од дана када је промена настала ~~или ако на други начин спречава да му се уручи позив или друга писмена~~, а не оправда разлоге за пропуштање;

ЗА) АКО ИЗБЕГАВА УРУЧЕЊЕ ПОЗИВА ИЛИ ДРУГОГ ПИСМЕНА;

4) ако напусти Републику Србију без знања Канцеларије за азил, а не изнесе оправдане разлоге.

У одлуци о обустави поступка одређује се рок у којем странац који нема други основ за боравак у Републици Србији мора да напусти територију Републике Србије и ако то не учини, принудно се удаљава, у складу са законом којим се уређује правни положај странаца.

Тражилац може поднети предлог за повраћај у пређашње стање у складу са законом којим је уређен општи управни поступак када је одлука о обустави поступка донета из разлога наведених у ~~ставу 2. тач. 2), 3) и 4) овог члана~~ У СТАВУ 2. ТАЧ. 2)–4) ОВОГ ЧЛАНА.

О предлогу за повраћај у пређашње стање одлучује Канцеларија за азил.

V. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА ТРАЖИОЦА

Права тражиоца

Члан 48.

Тражилац има право на:

- 1) боравак и слободу кретања у Републици Србији;
- 2) материјалне услове прихвата;
- 3) социјалну помоћ;
- 4) здравствену заштиту;
- 5) основно и средње образовање;
- 6) информисање и правну помоћ;
- 7) слободу вероисповести;
- 8) приступ тржишту рада;
- 9) исправе у складу са чл. ~~90. и 91.~~ 89. овог закона.

Боравак и слобода кретања у Републици Србији

Члан 49.

По пријему у центар за азил или други објекат намењен за смештај тражилаца, тражилац има право да борави у Републици Србији и за то време може се слободно кретати на територији, осим ако постоје разлози за ограничење његовог кретања из члана 77. овог закона.

Материјални услови прихвата

Члан 50.

Материјални услови прихвата обухватају: смештај, храну, одећу и новчана средства за личне потребе.

Висина новчаних средстава за личне потребе из става 1. овог члана једнака је висини средстава коју остварују одрасли корисници права у социјалној заштити без прихода,

смештени у установу социјалне заштите, у складу са прописима који уређују област социјалне заштите. Новчана средства додељују се за највише четири члана породичног домаћинства тражиоца, укључујући и тражиоца.

~~Приликом смештаја странца који је регистрован да је изрази намеру да тражи азил КОМЕ~~ **КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ** и тражиоца посебно се води рачуна о његовом полу и узрасту, о томе да ли има положај лица којем су потребне посебне процесне или прихватне гаранције, као и о јединству породице.

~~Материјални услови прихвата могу се умањити или престати ако тражилац има сопствена средства или ако почне да остварује приходе по основу рада који су довољни да покрије материјалне услове прихвата, као и ако злоупотребом додељене помоћи из става 1. овог члана оствари корист.~~

МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ПРИХВАТА МОГУ СЕ УМАЊИТИ ИЛИ ПРЕСТАТИ АКО СТРАНАЦ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ ИЛИ ТРАЖИЛАЦ ИМА СОПСТВЕНА СРЕДСТВА ИЛИ АКО ПОЧНЕ ДА ОСТВАРУЈЕ ПРИХОДЕ ПО ОСНОВУ РАДА КОЈИ СУ ДОВОЉНИ ДА ПОКРИЈУ ТРОШКОВЕ СМЕШТАЈА, ИСХРАНЕ И ОДЕЋЕ КАДА ЈЕ У ПИТАЊУ СТРАНАЦ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ, ОДНОСНО МАТЕРИЈАЛНЕ УСЛОВЕ ПРИХВАТА КАДА ЈЕ У ПИТАЊУ ТРАЖИЛАЦ, КАО И АКО ЗЛУОПОТРЕБОМ ДОДЕЉЕНЕ ПОМОЋИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОСТВАРИ КОРИСТ.

Одлуку о умањењу или престанку материјалних услова прихвата доноси Комесаријат.

Против одлуке из става 5. овог члана тражилац може ~~уложити~~ **УЛОЖИТИ** жалбу Комисији за азил.

Жалба не одлаже извршење решења уколико је донета одлука о ~~умањењу или укидању новчанца~~ **УМАЊЕЊУ ИЛИ ПРЕСТАНКУ ДАВАЊА НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ПОТРЕБЕ.**

Ако тражилац поседује сопствена новчана средства, може о свом трошку боравити ван смештајних капацитета Комесаријата искључиво уз претходно одобрење Канцеларије за азил, које се издаје пошто је поднет захтев. Изузетно, може се издати и раније ако то разлози сигурности ~~странца који је регистрован да је изрази намеру да тражи азил захтевају~~ **СТРАНЦА КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ, ИЛИ РАЗЛОЗИ ЕКОНОМИЧНОСТИ ПОСТУПКА ЗАХТЕВАЈУ.**

Прописе о условима под којима се обезбеђују материјални услови прихвата, поступку за њихово умањење или престанак и другим питањима везаним за умањење или престанак материјалних услова прихвата и прописе о правилима кућног реда у центру за азил и другом објекту намењеном за смештај тражилаца, као и прописе о начину исплате средстава за личне потребе доноси руководиоца Комесаријата.

Материјални услови смештаја могу се обезбедити у центру за азил или другом објекту који је одређен за те намене (хотел, одмаралиште, други погодан објекат).

Центар за азил и други објекат за смештај тражилаца

Члан 51.

До доношења правноснажне одлуке о захтеву за азил, тражиоцима се обезбеђују материјални услови прихвата у центру за азил или другом објекту намењеном за смештај тражилаца.

Влада одлуком оснива један или више центара за азил.

Влада одлуком одређује један или више објеката намењених за смештај тражилаца.

Радам центра за азил или другог објекта намењеног за смештај тражилаца руководи руководилац Комесаријата, који својим актом уређује и унутрашњу организацију и систематизацију радних места у центру за азил или другом објекту намењеном за смештај тражилаца.

Средства за рад центра за азил и другог објекта намењеног за смештај тражилаца обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Члан 52.

~~У центру за азил и другом објекту намењеном за смештај тражилаца обезбеђују се материјални услови прихвата малолетног лица без пратње до доношења правноснажне одлуке о захтеву за азил.~~

У ЦЕНТРУ ЗА АЗИЛ ИЛИ ДРУГОМ ОБЈЕКТУ НАМЕЊЕНОМ ЗА СМЕШТАЈ ТРАЖИЛАЦА ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ СМЕШТАЈ, ИСХРАНА И ОДЕЋА МАЛОЛЕТНОМ СТРАНЦУ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ ДО ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА АЗИЛ, ОДНОСНО МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ПРИХВАТА МАЛОЛЕТНОГ ТРАЖИОЦА БЕЗ ПРАТЊЕ ДО ДОНОШЕЊА ПРАВНОСНАЖНЕ ОДЛУКЕ О ЗАХТЕВУ ЗА АЗИЛ.

Изузетно, малолетном лицу без пратње које је поднело захтев за азил, до доношења правноснажне одлуке о његовом захтеву, Комесаријат, на основу решења центра за социјални рад, обезбеђује смештај у установи социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици ако се у центру за азил или другом објекту намењеном за смештај тражилаца не могу обезбедити потребни услови за његов смештај.

Изузетно, тражилац који је у посебном психо-физичком стању, којем су потребне посебне процесне и прихватне гаранције и којем се у центру за азил или другом објекту намењеном за смештај тражилаца не могу обезбедити потребни услови за његов смештај, Комесаријат, на основу решења центра за социјални рад, обезбеђује смештај у установи социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици.

Центар за социјални рад дужан је да пре доношења решења из ст. 2. и 3. овог члана спроведе поступак у складу са законом, као и да прибави сагласност Комесаријата за плаћање трошкова смештаја.

Средства за смештај тражиоца из ст. 2. и 3. овог члана у установе социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици обезбеђују се у буџету Републике Србије из средстава намењених за обезбеђење смештаја тражилаца.

Социјална помоћ

Члан 53.

Ако није смештен у смештајним капацитетима Комесаријата, установама социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици, тражилац има право на социјалну помоћ.

Министар надлежан за социјалну политику ближе уређује питања социјалне помоћи тражилаца.

Здравствена заштита

Члан 54.

Приликом пријема у центар за азил или други објекат за смештај СВИ СТРАНЦИ КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ, КАО И сви тражиоци се здравствено прегледају, а обављање здравствених прегледа ближе уређује министар надлежан за послове здравља.

Тражилац има право на здравствену заштиту, у складу са прописима којима је уређена здравствена заштита странаца.

У омогућавању остваривања права на здравствену заштиту тражиоца, одговарајућа здравствена заштита се приоритетно пружа тешко оболелом тражиоцу, тражиоцу који је жртва мучења, силовања и других тешких облика психолошког, физичког или сексуалног насиља, као и тражиоцу са менталним сметњама.

Образовање

Члан 55.

Тражилац има право на бесплатно ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ У ГОДИНИ ПРЕД ПОЛАЗАК У ШКОЛУ (ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ) основно и средње образовање, у складу са посебним прописима.

Приступ образовању из става 1. овог члана малолетном тражиоцу обезбеђује се одмах, а најкасније у року од три месеца од дана када је поднео захтев за азил.

Информисање и правна помоћ

Члан 56.

Странац који је изразио намеру да ~~тражи~~ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА азил у Републици Србији, као и тражилац има право да буде информисан о својим правима и обавезама током целог поступка азила.

~~Тражилац има право да буде информисан о својим правима и обавезама која се односе на материјалне услове прихвата најкасније у року од 15 дана од дана када је поднео захтев за азил.~~

СТРАНАЦ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ, КАО И ТРАЖИЛАЦ ИМАЈУ ПРАВО ДА БУДУ ОБАВЕШТЕНИ О МАТЕРИЈАЛНИМ УСЛОВИМА ПРИХВАТА, КАО И О УСЛОВИМА ПОД КОЈИМА СЕ ИСТИ СТИЧУ, УМАЊУЈУ ИЛИ ПРЕСТАЈУ, ОДМАХ ПО ПРИЈЕМУ У ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ ИЛИ ДРУГИ ОБЈЕКАТ НАМЕЊЕН ЗА СМЕШТАЈ ТРАЖИЛАЦА, А НАЈКАСНИЈЕ ПРИЛИКОМ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА АЗИЛ.

Тражилац има право да буде информисан о удружењима грађана или другим организацијама које пружају помоћ и информације тражиоцима.

Странац који је изразио намеру да ~~тражи~~ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА азил у Републици Србији, као и тражилац може користити бесплатну правну помоћ и заступање пред надлежним органима од удружења чији су циљеви и деловање усмерени на пружање правне помоћи тражиоцима и лицима којима је одобрено право на азил, као и бесплатну правну помоћ УНХЦР-а.

Приступ тржишту рада тражиоца

Члан 57.

Тражилац има право на приступ тржишту рада у складу са прописима који уређују област запошљавања странаца.

Посебне обавезе тражиоца

Члан 58.

Обавезе тражиоца су:

- 1) да се придржава мера ограничења кретања из члана 78. овог закона, ако су оне одређене;
- 2) да о свакој промени раније одобрене адресе, у року од три дана од промене адресе, писмено обавести Канцеларију за азил;
- 3) да се придржава кућног реда ако је смештен у центру за азил или другом објекту за смештај тражилаца;
- 4) да се одазива на позиве и сарађује са Канцеларијом за азил и другим надлежним органима у свим фазама поступка азила;
- 5) да овлашћеном службенику преда своја идентификациона документа, путну исправу и друга документа која могу бити од значаја за његову идентификацију;
- 6) да сарађује са овлашћеним службеницима приликом регистрације;
- 7) да сарађује са овлашћеним службеницима приликом здравственог прегледа;
- 8) да остане на територији Републике Србије до окончања поступка азила;
- 9) да напусти центар за азил или други објекат за смештај тражилаца по правноснажности одлуке о захтеву за азил.

ОДРЕДБЕ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ И НА СТРАНЦА КОЈИ ПРЕД ОВЛАШЋЕНИМ ПОЛИЦИЈСКИМ СЛУЖБЕНИКОМ ИЗРАЗИ НАМЕРУ ДА

ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, КАО И НА СТРАНЦА КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ.

О непоштовању обавеза из става 1. тач. 3), 7) и 9) овог члана, овлашћени службеник центра за азил или другог објекта за смештај тражилаца обавештава Канцеларију за азил, која предузима мере из члана 78. овог закона.

СТРАНАЦ КОЈИ ЈЕ ИЗРАЗИО НАМЕРУ ДА ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ, СТРАНАЦ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ КАО И ТРАЖИЛАЦ АЗИЛА ДУЖАН ЈЕ ДА ПОШТУЈЕ УСТАВ, ЗАКОНЕ, ДРУГЕ ПРОПИСЕ И ОПШТЕ АКТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

VI. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА ЛИЦА КОЈЕМ ЈЕ ОДОБРЕНО ПРАВО НА АЗИЛ

Права и обавезе лица којем је одобрено право на азил

Члан 59.

Лице којем је одобрено право на уточиште или супсидијарну заштиту има право на:

- 1) боравак;
- 2) смештај;
- 3) слободу кретања;
- 4) здравствену заштиту;
- 5) образовање;
- 6) приступ тржишту рада;
- 7) правну помоћ;
- 8) социјалну помоћ;
- 9) својину;
- 10) слободу вероисповести;
- 11) спајање породице;
- 12) исправе у складу са чланом 87. овог закона;
- 13) помоћ при интеграцији.

Лице којем је одобрено право на азил дужно је да поштује Устав, законе, друге прописе и опште акте Републике Србије.

Лице коме је одобрено право на азил дужно је да похађа часове српског језика и писма у Републици Србији.

Уколико се лице из става 3. овог члана, без оправданог разлога, не пријави Комесаријату за избеглице и миграције да похађа часове српског језика и писма у року од 15 дана од дана правноснажности решења којим му је одобрено право на азил или престане да похађа исте,

губи право на новчану помоћ за привремени смештај, као и право на једнократну новчану помоћ које се обезбеђују из буџета Републике Србије.

Члан породице лица којем је одобрено право на азил има под истим условима сва права и дужности из ст. 1. и 2. овог члана, осим права на спајање породице из тачке 11) став 1. овог члана.

Канцеларија за азил информише лице којем је одобрено право на азил на језику који то лице разуме у што краћем року по одобрењу права на азил о правима и обавезама везаним за тај статус.

Право на боравак

Члан 60.

Право на боравак у Републици Србији утврђује се решењем о одобреном праву на уточиште, односно о одобреној супсидијарној заштити, а доказује се личном картом за лице коме је одобрено право на азил.

Право на боравак у Републици Србији имају чланови породице лица којем је одобрено право на азил, у складу са одредбама овог закона.

Право на смештај

Члан 61.

Лицу којем је одобрен азил, смештај се обезбеђује према могућностима Републике Србије, најдуже једну годину од правноснажности одлуке којом му је одобрено право на азил, уколико не поседује новчана средства у складу са посебним прописом који регулише смештај лица којима је одобрен азил.

Под смештајем у смислу става 1. овог члана сматра се одређен стамбени простор дат на привремено коришћење или новчана помоћ потребна за привремени смештај.

Слобода кретања

Члан 62.

Лице којем је одобрено право на азил има право да се слободно креће на територији Републике Србије, као и ван територије Републике Србије, у складу са одредбама овог закона.

Право на здравствену заштиту

Члан 63.

Лице којем је одобрено право на азил има право на здравствену заштиту, у складу са прописима којима је уређена здравствена заштита странаца.

Трошкови здравствене заштите лица из става 1. овог члана падају на терет буџета Републике Србије.

Право на образовање

Члан 64.

Лице којем је одобрено право на азил има право на предшколско, основно, средње и високо образовање под истим условима као и држављани Републике Србије, у складу са прописима који уређују област образовања.

Право на приступ тржишту рада

Члан 65.

Лице којем је одобрено право на азил има право на приступ тржишту рада.

Услови за остваривање права из става 1. овог члана ближе су уређени законом који уређује запошљавање странаца.

Право на правну помоћ

Члан 66.

Лице којем је одобрено право на азил има једнака права као држављани Републике Србије у погледу права на слободан приступ судовима, правну помоћ, ослобађање од плаћања судских и других трошкова пред државним органима.

Право на социјалну помоћ

Члан 67.

Лице којем је одобрено право на азил има право на социјалну помоћ.

Министар надлежан за социјалну политику ближе уређује питања социјалне помоћи лицима којима је одобрено право на азил.

Право својине

Члан 68.

Лице којем је одобрено право на азил има право на покретну и непокретну имовину под истим условима као и стално настањени странац у Републици Србији, а у погледу права на заштиту интелектуалне својине – као држављанин Републике Србије.

Слобода вероисповести

Члан 69.

Лице којем је одобрено право на азил има право на живот и васпитање деце у складу са својим верским уверењима.

Право на спајање породице

Члан 70.

Лице којем је одобрено право на азил има право на спајање са члановима породице.

Малолетно дете рођено у браку или ван брака, малолетно усвојено дете или малолетни пасторак лица којем је одобрено право на азил, а које није засновало сопствену породицу следи правни положај родитеља којем је одобрено право на азил, о чему Канцеларија за азил доноси одлуку.

Чланови породице лица којем је одобрено право на азил, а који нису наведени у ставу 2. овог члана регулишу боравак у складу са прописима којима је уређен правни положај странаца.

Члан породице код којег постоје разлози због којих му се може ускратити право на уточиште нема право на спајање породице.

Помоћ при интеграцији

Члан 71.

Република Србија у оквиру својих могућности обезбеђује услове за укључивање лица којима је одобрено право на азил у друштвени, културни и привредни живот, као и да омогући натурализацију избеглица.

Услове, начин, поступак и друга питања од значаја за укључивање лица којима је одобрено право на азил у друштвени, културни и привредни живот у Републици Србији, као и за њихову натурализацију утврђује Влада на предлог Комесаријата.

Ослобађање од реципроцитета

Члан 72.

Након три године боравка у Републици Србији од тренутка одобравања права на уточиште, лице се ослобађа евентуалних мера реципроцитета у погледу права која му на основу закона припадају.

Посебна права малолетног лица без пратње

Члан 73.

Малолетном лицу без пратње којем је одобрено право на азил орган старатељства одређује старатеља, односно законског заступника у што краћем року.

Лице из става 1. овог члана се првенствено смешта са својим одраслим сродницима или лицима са којима га веже нарочита блискост.

Малолетно лице без пратње којем је одобрено право на азил може бити смештено у хранитељску породицу или установу социјалне заштите под условима и у поступку који су прописани у члану 52. овог закона.

Приликом смештања малолетних лица без пратње, ако постоји могућност, браћа и сестре смештају се заједно, у складу са њиховим најбољим интересом, узимајући у обзир њихове године и степен зрелости.

Када је неопходно, надлежни органи започињу трагање за члановима породице малолетног лица без пратње штитећи најбољи интерес малолетног лица, а ако живот или интегритет малолетног лица или његове блиске родбине могу бити угрожени, посебно ако су остали у држави порекла, мора се осигурати прикупљање, обрада и размена информација у складу са начелом поверљивости.

VII. ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА

Привремена заштита

Члан 74.

ОДЛУКУ О ПРУЖАЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЗАШТИТЕ ДОНОСИ ВЛАДА.

ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА ЈЕ ЗАШТИТА КОЈА СЕ ОДОБРАВА У ВАНРЕДНОМ ПОСТУПКУ У СЛУЧАЈУ МАСОВНОГ ПРИЛИВА РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА КОЈА СЕ НЕ МОГУ ВРАТИТИ У ДРЖАВУ СВОГ ПОРЕКЛА ИЛИ УОБИЧАЈЕНОГ БОРАВИШТА АКО ПОСТОЈИ РИЗИК ДА ЗБОГ ТОГ МАСОВНОГ ПРИЛИВА НИЈЕ МОГУЋЕ ЕФИКАСНО СПРОВЕСТИ СВАКИ ИНДИВИДУАЛНИ ПОСТУПАК АЗИЛА РАДИ ЗАШТИТЕ ИНТЕРЕСА РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ДРУГИХ ЛИЦА КОЈА ТРАЖЕ ЗАШТИТУ.

У СКЛАДУ СА ОДЛУКОМ ВЛАДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЛИЦА КОЈИМА СЕ ПРУЖА ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА, РЕГИСТРУЈУ СЕ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА И ЗА СВАКО ЛИЦЕ ПОСЕБНО КАНЦЕЛАРИЈА ЗА АЗИЛ ОДЛУЧУЈЕ О ОДОБРЕЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЗАШТИТЕ.

РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРАЈУ СЕ СТРАНЦИ КОЈИ СУ БИЛИ ПРИСИЉЕНИ ДА НАПУСТЕ ПОДРУЧЈЕ ИЛИ ДРЖАВУ СВОГ ПОРЕКЛА ИЛИ УОБИЧАЈЕНОГ БОРАВИШТА, ОДНОСНО КОЈИ СУ БИЛИ ЕВАКУИСАНИ, А КОЈИ СЕ НЕ МОГУ ВРАТИТИ У ТРАЈНЕ И СИГУРНЕ УСЛОВЕ ЖИВОТА ЗБОГ СИТУАЦИЈЕ КОЈА ПРЕОВЛАДАВА У ТОЈ ДРЖАВИ, А НАРОЧИТО:

1) ЛИЦА КОЈА СУ НАПУСТИЛА ПОДРУЧЈЕ ОРУЖАНИХ СУКОБА ИЛИ ЛОКАЛНОГ НАСИЉА;

2) ЛИЦА КОЈА СУ У ОЗБИЉНОЈ ОПАСНОСТИ ОД МАСОВНОГ КРШЕЊА ЉУДСКИХ ПРАВА ИЛИ КОЈА СУ БИЛА ЖРТВЕ ТОГ КРШЕЊА.

ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА МОЖЕ СЕ ОДОБРИТИ И ЛИЦИМА КОЈА СУ У ВРЕМЕ ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗАКОНИТО БОРАВИЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, АЛИ КОЈИМА ЈЕ ПРАВО НА БОРАВАК ИСТЕКЛО ПРЕ УКИДАЊА ОДЛУКЕ О ПРУЖАЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЗАШТИТЕ.

ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА НЕЋЕ СЕ ОДОБРИТИ ЛИЦУ КАДА СЕ УТВРДИ ДА СУ У ОДНОСУ НА ЊЕГА ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ У СКЛАДУ СА ЧЛ. 33. И 34. ОВОГ ЗАКОНА.

Трајање и престанак привремене заштите

Члан 75.

Привремена заштита се може одобрити најдуже до годину дана.

Ако разлози за привремену заштиту и даље постоје, трајање привремене заштите се НА ЗАХТЕВ ЛИЦА КОМЕ ЈЕ ОДОБРЕНА ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА може продужити за додатних шест месеци, а најдуже до годину дана.

Привремена заштита престаје када протекне рок за који је одобрена или када престану разлози због којих је одобрена ДОНЕТА ОДЛУКА О ПРУЖАЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЗАШТИТЕ, о чему одлуку доноси Влада.

Изузетно од става 3. овог члана, привремена заштита може престати лицу на основу одлуке Канцеларије за азил, кад се утврди да у односу на њега постоје разлози због којих му се може ускратити право на уточиште. ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ У СКЛАДУ СА ЧЛ. 33. И 34. ОВОГ ЗАКОНА.

Права и обавезе лица којем је одобрена привремена заштита

Члан 76.

Лице којем је одобрена привремена заштита има право на:

- 1) боравак у периоду важења привремене заштите;
- 2) исправу која потврђује његов статус и право на боравак;
- 3) здравствену заштиту, у складу са прописима којима је уређена здравствена заштита странаца;
- 4) приступ тржишту рада у периоду важења привремене заштите, у складу са прописима којима се уређује запошљавање странаца;
- 5) бесплатно основно и средње образовање у државним школама, у складу са посебним прописима;
- 6) правну помоћ под условима прописаним за тражиоца;
- 7) слободу вероисповести под истим условима као држављани Републике Србије;
- 8) колективни смештај у објектима одређеним за те намене;
- 9) одговарајући смештај ако се ради о лицу којем су потребне посебне прихватне гаранције, у складу са чланом 17. овог закона.

Лице којем је одобрена привремена заштита има право да поднесе захтев за азил.

Надлежни орган може, у оправданим случајевима, дозволити спајање породице у Републици Србији и одобрити привремену заштиту и члановима породице лица којем је одобрена привремена заштита.

Лице којем је одобрена привремена заштита дужно је да поштује Устав, законе, друге прописе и опште акте Републике Србије.

Одлуку о смештају лица којима је одобрена привремена заштита доноси Влада, на предлог Комесаријата.

VIII. ОГРАНИЧЕЊЕ КРЕТАЊА

Разлози за ограничење кретања

Члан 77.

Кретање тражиоца може се ограничити решењем Канцеларије за азил, када је то неопходно ради:

- 1) утврђивања идентитета или држављанства;

2) утврђивања битних чињеница, доказа и околности на којима је захтев за азил заснован, а који се не могу утврдити без ограничења кретања тражиоца, посебно ако постоји ризик од бекства;

3) обезбеђивања присуства тражиоца у поступку азила кад се основано може претпоставити да је захтев за азил поднео да би избегао депортацију ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКЕ НАДЛЕЖНОГ СУДСКОГ ИЛИ ОРГАНА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ О УДАЉЕЊУ СА ТЕРИТОРИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ;

4) заштите безбедности Републике Србије и јавног поретка у складу са законом;

5) одлучивања, у оквиру поступка, о праву тражиоца да уђе на територију Републике Србије.

Кретање тражиоца и странца ~~чија је намера за тражење азила регистрована~~ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ може се ограничити решењем Канцеларије за азил и у случају непоштовања обавеза из члана 58. став 1. тач. 3) и 7) овог закона.

Ризик од бекства процењује се на основу свих чињеница, доказа и околности конкретног случаја, при чему се нарочито узимају у обзир ранији покушаји тражиоца да самовољно напусти Републику Србију, његово одбијање да му се провери и утврди идентитет, прикривање или давање лажних података о идентитету или држављанству.

Мере ограничења кретања

Члан 78.

~~Ограничење кретања се спроводи:~~

~~1) забраном напуштања центра за азил, одређене адресе, односно одређеног подручја;~~

~~2) редовним јављањем у одређено време подручној полицијској управи, односно полицијској станици према месту боравка;~~

~~3) одређивањем боравка у прихватилишту за странце, образованом у складу са законом којим се уређује боравак странаца, под појачаним полицијским надзором;~~

~~4) одређивањем боравка у установи социјалне заштите за малолетна лица са појачаним надзором;~~

~~5) привременим одузимањем путне исправе.~~

~~Мера из става 1. тачка 3) овог члана може се изрећи ако се индивидуалном проценом утврди да се другим мерама не може остварити сврха ограничења кретања.~~

~~Ограничење кретања траје док постоје разлози из члана 77. овог закона, а најдуже три месеца.~~

~~Изузетно, када се кретање ограничава из разлога из члана 77. став 1. тач. 2) - 4) овог закона, то ограничење кретања се може продужити за додатна три месеца.~~

~~Против одлуке о ограничењу кретања може се поднети жалба надлежном вишем суду у року од осам дана од дана уручења одлуке.~~

~~Жалба не одлаже извршење решења.~~

ОГРАНИЧЕЊЕ КРЕТАЊА СЕ СПРОВОДИ:

- 1) ЗАБРАНОМ НАПУШТАЊА ЦЕНТРА ЗА АЗИЛ, ОДРЕЂЕНЕ АДРЕСЕ, ОДНОСНО ОДРЕЂЕНОГ ПОДРУЧЈА;
- 2) РЕДОВНИМ ЈАВЉАЊЕМ У ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ ПОДРУЧНОЈ ПОЛИЦИЈСКОЈ УПРАВИ, ОДНОСНО ПОЛИЦИЈСКОЈ СТАНИЦИ ПРЕМА МЕСТУ БОРАВКА;
- 3) ОДРЕЂИВАЊЕМ БОРАВКА У ПРИХВАТИЛИШТУ ЗА СТРАНЦЕ, ОБРАЗОВАНОМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ БОРАВАК СТРАНАЦА, ПОД ПОЈАЧАНИМ ПОЛИЦИЈСКИМ НАДЗОРОМ;
- 4) ОДРЕЂИВАЊЕМ БОРАВКА У УСТАНОВИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ЗА МАЛОЛЕТНА ЛИЦА СА ПОЈАЧАНИМ НАДЗОРОМ;
- 5) ПРИВРЕМЕНИМ ОДУЗИМАЊЕМ ПУТНЕ ИСПРАВЕ.

МЕРА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 3) ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ИЗРЕЋИ АКО СЕ ИНДИВИДУАЛНОМ ПРОЦЕНОМ УТВРДИ ДА СЕ ДРУГИМ МЕРАМА НЕ МОЖЕ ОСТВАРИТИ СВРХА ОГРАНИЧЕЊА КРЕТАЊА.

ЛИЦЕ КОМЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА МЕРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОБАВЕШТАВА СЕ О РАЗЛОЗИМА ОГРАНИЧАВАЊА КРЕТАЊА И ПОУЧАВА СЕ О ПРАВУ НА ПРАВНО СРЕДСТВО ПРОТИВ РЕШЕЊА, У НАЈКРАЋЕМ РОКУ, ПИСАНИМ ПУТЕМ, НА ЈЕЗИКУ КОЈИ РАЗУМЕ ИЛИ СЕ ОПРАВДАНО ПРЕТПОСТАВЉА ДА ГА РАЗУМЕ.

ОГРАНИЧЕЊЕ КРЕТАЊА ТРАЈЕ ДОК ПОСТОЈЕ РАЗЛОЗИ ИЗ ЧЛАНА 77. ОВОГ ЗАКОНА, А НАЈДУЖЕ ТРИ МЕСЕЦА.

ИЗУЗЕТНО, КАДА СЕ КРЕТАЊЕ ОГРАНИЧАВА ИЗ РАЗЛОГА ИЗ ЧЛАНА 77. СТАВ 1. ТАЧ. 2)-4) ОВОГ ЗАКОНА, ТО ОГРАНИЧЕЊЕ КРЕТАЊА СЕ МОЖЕ ПРОДУЖИТИ ЗА ДОДАТНА ТРИ МЕСЕЦА.

ОДЛУКУ О УКИДАЊУ РЕШЕЊА О ОГРАНИЧЕЊУ КРЕТАЊА ДОНОСИ КАНЦЕЛАРИЈА ЗА АЗИЛ.

ПРОТИВ РЕШЕЊА О ОГРАНИЧЕЊУ КРЕТАЊА, НИЈЕ ДОЗВОЉЕНА ПОСЕБНА ЖАЛБА.

ПРОТИВ РЕШЕЊА О ОГРАНИЧЕЊУ КРЕТАЊА МОЖЕ СЕ ПОКРЕНУТИ УПРАВНИ СПОР, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА УРУЧЕЊА РЕШЕЊА.

ТУЖБА НЕ ОДЛАЖЕ ИЗВРШЕЊЕ РЕШЕЊА.

СУД ЈЕ ДУЖАН ДА О ТУЖБИ ОДЛУЧИ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ТУЖБЕ.

Непоштовање ограничења кретања

Члан 79.

Тражиоцу који прекрши забрану МЕРУ из члана 78. став 1. тач. 1) и 2) овог закона може се одредити боравак у прихватилицу за странце.

Ограничења кретања лица којима су потребне посебне процесне и прихватне гаранције

Члан 80.

Лицу из члана 17. овог закона може се одредити боравак у прихватилишту за странце само ако се индивидуалном проценом утврди да такав смештај одговара његовим личним околностима и потребама, а посебно здравственом стању.

Малолетном лицу без пратње може се одредити боравак у установи социјалне заштите за малолетна лица са појачаним надзором ако се не могу делотворно применити алтернативне мере.

IX. ПРЕСТАНАК ПРАВА НА АЗИЛ И УДАЉЕЊЕ СТРАНЦА

Престанак права на уточиште

Члан 81.

Право на уточиште престаје из следећих разлога:

- 1) ако лице поново ужива заштиту државе порекла и пристаје на ту заштиту;
- 2) ако је лице поново стекло држављанство које је раније изгубило;
- 3) ако је лице стекло ново држављанство и тиме ужива заштиту нове државе;
- 4) ако се лице својом вољом вратило у државу коју је напустило или ван које је остало из страха од прогона или злостављања;
- 5) ако лице више не може да одбије заштиту своје државе порекла јер су престале околности у вези са којима му је додељена заштита;
- 6) ако се лице без држављанства може вратити у државу свог уобичајеног боравишта јер су престале околности у вези са којима му је додељена заштита.

Приликом разматрања разлога из става 1. тач. 5) и 6) овог члана узима се у обзир да ли је промена околности значајна и стална, па се страх од прогона више не може сматрати оправданим.

Престанак заштите у складу са ставом 1. тач. 5) и 6) овог члана не примењују се на лице које одбија да користи заштиту своје државе порекла, односно државе у којој је имало уобичајено боравиште ако се може позвати на уверљиве разлоге везане за могући прогон или злостављање.

Пре доношења одлуке о престанку права на уточиште, Канцеларија за азил упознаје лице са разлозима за престанак заштите и даје му могућност да се изјасни о чињеницама релевантним за престанак заштите.

Престанак супсидијарне заштите

Члан 82.

Супсидијарна заштита престаје када околности на основу којих је одобрена престану или ако се промене до те мере да та заштита више није потребна, тј. да лицу више не прети опасност од озбиљне неправде.

Престанак супсидијарне заштите у складу са ставом 1. овог члана не примењује се на лице које одбија да користи заштиту своје државе порекла, односно државе у којој је претходно

боравило ако се ради о лицу без држављанства, јер се може позвати на уверљиве разлоге који произлазе из претходно озбиљне неправде.

Пре доношења одлуке о престанку права на супсидијарну заштиту, Канцеларија за азил упознаје лице са разлозима за престанак те заштите и даје му могућност да се изјасни о чињеницама релевантним за престанак те заштите.

Укидање одлуке о усвајању захтева за азил

Члан 83.

Канцеларија за азил по службеној дужности укида одлуку којом се усваја захтев за азил ако се утврди да постоје разлози из чл. 81. и 82. овог закона.

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА АЗИЛ УКИДА ОДЛУКУ КОЈОМ СЕ УСВАЈА ЗАХТЕВ ЗА АЗИЛ ОДРИЦАЊЕМ ЛИЦА КОМЕ ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ ОД ТОГ ПРАВА, ПИСМЕНОМ ИЛИ УСМЕНОМ ИЗЈАВОМ ДАТОМ НА ЗАПИСНИК.

Престанак права на азил поништавањем одлуке о усвајању захтева за азил

Члан 84.

Канцеларија за азил по службеној дужности поништава одлуку којом се усваја захтев за азил:

- 1) ако се накнадно утврди да је одлука којом се усваја захтев за азил донета на основу неистинито изнетих чињеница или прикривању чињеница од стране тражиоца и да због тога у тренутку подношења захтева није испуњавао услове за одобрење азила;
- 2) ако се накнадно утврди да постоје разлози због којих би тражиоцу, на основу закона, право на уточиште, односно супсидијарну заштиту било ускраћено да су ти разлози били познати у тренутку када је поднео захтев за азил;
- 3) ако лице којем је одобрено право на азил представља опасност по националну безбедност и јавни поредак Републике Србије.

Добровољни повратак

Члан 85.

На захтев лица из члана 23. став 3. овог закона, Комесаријат предузима одговарајуће мере како би се том лицу омогућио добровољан повратак у државу порекла, при чему се води рачуна о људском достојанству.

У случају из става 1. овог члана Комесаријат разматра релевантне извештаје о стању у држави порекла лица, упознаје лице с тим стањем и омогућава му да своју одлуку о повратку донесе уз потпуно познавање чињеница.

Лице из става 1. овог члана, до дана повратка у државу порекла, има право:

- 1) боравак и слободу кретања у Републици Србији;
- 2) смештај, исхрану, одећу и обућу;

- 3) здравствену заштиту;
- 4) предшколско, основно и средње образовање;
- 5) информисање и правну помоћ;
- 6) слободу вероисповести.

Програм за подршку добровољног повратка доноси Влада на предлог Комесаријата.

Удаљење странца

Члан 86.

Странац чији је захтев за азил одлуком надлежног органа, одбијен или одбачен, или је поступак обустављен, као и странац коме је донета одлука из члана 75. ст. 3. и 4. и чл. 83. и 84. овог закона, а који нема други основ за боравак у земљи, дужан је да напусти Републику Србију у року који је одређен том одлуком.

Рок у коме је странац дужан да напусти Републику Србију не може бити краћи од седам нити дужи од 30 дана од дана пријема правноснажне одлуке из става 1. овог члана.

Уколико странац у остављеном року не напусти Републику Србију добровољно, биће принудно удаљен у складу са прописом којим се уређује правни положај странаца.

До удаљења из Републике Србије, странац из става 3. овог члана може бити смештен у прихватилиште за странце.

Х. ИСПРАВЕ

Врсте исправа

Члан 87.

Министарство лицу које је регистровано у евиденцијама Министарства, лицу које је поднело захтев за азил и лицу којем је одобрено право на азил издаје следеће исправе:

- 1) потврду о регистрацији ~~лица које је изразило намеру да поднесе захтев за азил;~~
- 2) личну карту за тражиоца азила;
- 3) личну карту за лице којем је одобрено право на уточиште;
- 4) личну карту за лице којем је одобрена супсидијарна заштита;
- 5) личну карту за лице којем је одобрена привремена заштита;
- 6) путну исправу за ~~избеглице~~ **ЛИЦЕ КОЈЕМ ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ.**

Лице којем је издата исправа из става 1. овог члана дужно је да ту исправу носи са собом и да је покаже на захтев овлашћеног службеног лица.

Садржину и изглед образаца исправа из става 1. овог члана **КАО И НАЧИН И ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ОВИХ ИСПРАВА** прописује министар.

Потврда о регистрацији

Члан 88.

Потврда о регистрацији лица које је изразило намеру да поднесе захтев за азил издаје се на прописаном обрасцу и не може да служи као идентификациони документ.

Лична карта за тражиоца азила

Члан 89.

У року од три дана од дана када је тражилац поднео захтев за азил, Канцеларија за азил му на прописаном обрасцу издаје личну карту за тражиоца азила, која му до окончања поступка азила служи као идентификациони документ и као дозвола за боравак у Републици Србији.

Лична карта из става 1. овог члана издаје се и члану породице који је са тражиоцем, а који је поднео захтев.

Лична карта из става 1. овог члана издаје се лицу старијем од 16 година, а на захтев родитеља, односно старатеља и лицу старијем од 10 година.

ЛИЧНА КАРТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗДАЈЕ СЕ СА РОКОМ ВАЖЕЊА ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ И МОЖЕ СЕ ПРОДУЖАВАТИ НА ИСТИ РОК, ДО ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА АЗИЛА.

Лична карта за лице којем је одобрено право на азил или привремена заштита

Члан 90.

Лицу којем је одобрено право на азил или привремена заштита у Републици Србији Канцеларија за азил издаје личну карту на прописаном обрасцу.

Захтев за издавање личне карте из става 1. овог члана подноси лице старије од 16 година, а за лице млађе од 16 година захтев подноси родитељ, односно старатељ.

Лицу којем је одобрено право на уточиште издаје се лична карта са роком важења од пет година, лицу којем је одобрена супсидијарна заштита издаје се лична карта са роком важења од годину дана, а лицу којем је одобрена привремена заштита издаје се лична карта са роком важења који је једнак року на који му је одобрена привремена заштита.

Путна исправа за избеглице

ПУТНА ИСПРАВА ЗА ЛИЦА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ

Члан 91.

НА ЗАХТЕВ ЛИЦА КОЈЕМ ЈЕ ОДОБРЕНО ПРАВО НА УТОЧИШТЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, МИНИСТАРСТВО ИЗДАЈЕ НА ПРОПИСАНОМ ОБРАСЦУ ПУТНУ ИСПРАВУ ЗА ЛИЦА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ СА РОКОМ ВАЖЕЊА ОД ПЕТ ГОДИНА.

ЗА ЛИЦЕ МЛАЂЕ ОД 16 ГОДИНА ЗАХТЕВ ПОДНОСИ РОДИТЕЉ, ОДНОСНО СТАРАТЕЉ.

У ИЗУЗЕТНИМ СЛУЧАЈЕВИМА ХУМАНИТАРНЕ ПРИРОДЕ, ПУТНА ИСПРАВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ИЗДАТИ И ЛИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕНА

СУПСИДИЈАРНА ЗАШТИТА, А КОЈА НЕ ПОСЕДУЈУ НАЦИОНАЛНУ ПУТНУ ИСПРАВУ, СА РОКОМ ВАЖЕЊА ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

ОБРАЗАЦ ПУТНЕ ИСПРАВЕ ЗА ЛИЦА КОЈИМА ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ САДРЖИ СЛЕДЕЋЕ ЛИЧНЕ ПОДАТКЕ О СТРАНЦУ КОМЕ ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ: ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ДАН, МЕСЕЦ И ГОДИНУ РОЂЕЊА, МЕСТО И ДРЖАВУ РОЂЕЊА, ДРЖАВЉАНСТВО, ПОЛ И ЕВИДЕНЦИЈСКИ БРОЈ СТРАНЦА.

У ОБРАЗАЦ ПУТНЕ ИСПРАВЕ СЕ УНОСЕ И СЛИКЕ БИОМЕТРИЈСКИХ ПОДАТАКА СТРАНЦА (ФОТОГРАФИЈА И ПОТПИС) И ДАТУМ ИЗДАВАЊА СА РОКОМ ВАЖЕЊА

ОБРАЗАЦ ПУТНЕ ИСПРАВЕ САДРЖИ МИКРОКОНТРОЛЕР (ЧИП) И ПРОСТОР ЗА МАШИНСКИ ЧИТЉИВУ ЗОНУ ЗА ПОТРЕБЕ АУТОМАТСКОГ ОЧИТАВАЊА ПОДАТАКА У КОЈИ СЕ УНОСЕ ВИДЉИВИ ПОДАЦИ НА ИСПРАВИ, БИОМЕТРИЈСКИ ОТИСАК ПРСТА СТРАНЦА, КАО И ДРУГИ ПОДАЦИ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ОБРАДА ПОДАТАКА У ОБЛАСТИ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА.

ОБРАЗАЦ ПУТНЕ ИСПРАВЕ ШТАМПА СЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ, ЋИРИЛИЧКИМ ПИСМОМ, НА ЕНГЛЕСКОМ И ФРАНЦУСКОМ ЈЕЗИКУ, А ПОДАЦИ О ПРЕЗИМЕНУ И ИМЕНУ СТРАНЦА, СЕ УПИСУЈУ ОНАКО КАКО СУ УПИСАНИ У ПУТНУ ИСПРАВУ СТРАНЦА У ТРАНСКРИПЦИЈИ НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ, ИЛИ, УКОЛИКО ЛИЦЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ДОКУМЕНТ ДРЖАВЕ ЧИЈИ ЈЕ ДРЖАВЉАНИН, ОНАКО КАКО СУ УПИСАНИ У РЕШЕЊЕ О ОДОБРЕЊУ УТОЧИШТА У ТРАНСКРИПЦИЈИ НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ. ПОДАЦИ О ДРЖАВИ РОЂЕЊА СТРАНЦА УПИСУЈУ СЕ ЛАТИНИЧНИМ ПИСМОМ, НА НАЧИН КАКО СЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ НАЗИВА ДРЖАВА РОЂЕЊА СТРАНЦА.

ОБРАСЦЕ ПУТНИХ ИСПРАВА ТЕХНИЧКИ ИЗРАЂУЈЕ И ШТАМПА НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ - ЗАВОД ЗА ИЗРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА – ТОПЧИДЕР.

ЗА ИЗДАВАЊЕ ПУТНЕ ИСПРАВЕ ПЛАЋА СЕ ТАКСА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, А НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ - ЗАВОДУ ЗА ИЗРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА - ТОПЧИДЕР ПЛАЋА СЕ НАНАДА ЗА ТЕХНИЧКУ ИЗРАДУ ОБРАСЦА.

Враћање исправе

Члан 92.

Исправе из члана 87. став 1. тач. 2)–6) овог закона морају се вратити Канцеларији за азил пошто се оконча поступак, укине статус или у случају замене исправе због дотрајалости или оштећења.

Неважећа лична карта

Члан 93.

Несталу личну карту из члана 87. став 1. тач. 3)–5) овог закона надлежни орган решењем проглашава неважећом.

Против решења из става 1. овог члана жалба није допуштена.

~~Лична карта проглашена неважећом оглашава се у „Службеном гласнику Републике Србије” о трошку лица чија се лична карта оглашава неважећом.~~

~~Надлежни орган издаје нову личну карту након доношења решења о проглашењу личне карте неважећом и достављања решења „Службеном гласнику Републике Србије.~~

ЛИЧНА КАРТА ПРОГЛАШЕНА НЕВАЖЕЋОМ ОГЛАШАВА СЕ НА ЗВАНИЧНОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ МИНИСТАРСТВА.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ИЗДАЋЕ НОВУ ЛИЧНУ КАРТУ НАКОН ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ПРОГЛАШЕЊУ ЛИЧНЕ КАРТЕ НЕВАЖЕЋОМ.

Неважећа путна исправа

Члан 94.

Несталу путну исправу из члана 87. став 1. тачка б) надлежни орган за издавање путне исправе решењем проглашава неважећом.

Против решења из става 1. овог члана жалба није допуштена.

~~Путна исправа проглашена неважећом оглашава се у „Службеном гласнику Републике Србије” о трошку лица чија се путна исправа оглашава неважећом.~~

~~Надлежни орган за издавање путне исправе издаје нову путну исправу по доношењу решења о проглашењу путне исправе неважећом.~~

ПУТНА ИСПРАВА ПРОГЛАШЕНА НЕВАЖЕЋОМ ОГЛАШАВА СЕ НА ЗВАНИЧНОЈ ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ МИНИСТАРСТВА.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ИЗДАЋЕ НОВУ ПУТНУ ИСПРАВУ НАКОН ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ПРОГЛАШЕЊУ ПУТНЕ ИСПРАВЕ НЕВАЖЕЋОМ.

XI. ЗАШТИТА ПРАВА

Право на жалбу

Члан 95.

Против првостепених одлука донетих у поступку азила може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема првостепене одлуке, осим ако овим законом није другачије одређено.

Жалба одлаже извршење одлуке.

Судска заштита

Члан 96.

Против коначних одлука донетих у поступку азила може се покренути управни спор.

Тужба одлаже извршење одлуке.

XII. ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 97.

На питања која се односе на обраду података о личности и евиденције које води Министарство, као и питања која се односе на садржину тих евиденција, ажурирање и брисање, рокове чувања и мере заштите података примењују се одредбе закона којим се уређују евиденције и обрада података у области унутрашњих послова.

Одредбе прописа који уређују евиденције и обраду података у области унутрашњих послова примењују се и на податке које, у сврху вођења другостепеног поступка у складу са одредбама овог закона, обрађује Комисија за азил.

Члан 98.

Комесаријат за избеглице и миграције, у сврху обављања послова утврђених овим законом, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности, може да прикупља и обрађује податке о личности странаца и са њим повезаних физичких и правних лица и о томе води евиденције које садрже следеће податке:

1) ~~евиденција о странцима који су тражиоци азила и којима су обезбеђени материјални услови прихвата~~ ЕВИДЕНЦИЈА О СТРАНЦИМА КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О РЕГИСТРАЦИЈИ И ТРАЖИОЦИМА А КОЈИМА СУ ОБЕЗБЕЂЕНИ МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ПРИХВАТА (име и презиме странца; датум рођења; пол странца; држава рођења; држављанство; име и презиме родитеља; матерњи језик; вероисповест; религијска припадност; брачни статус; стручна спрема и степен стручне спреме; занимање; фотографија; врста, број и рок важења стране путне и/или друге идентификационе исправе; име и презиме, датум рођења, адреса и матични број или евиденцијски број супружника, ванбрачног партнера странца, деце или другог члана уже породице странца; последње пребивалиште у ~~земљи~~ ДРЖАВИ порекла; здравствено стање од специјалног значаја за смештај; језици којима се служи; датум, место и начин уласка у Републику Србију; датум пријема и напуштања центра за азил или другог објекта намењеног за смештај тражилаца; лични подаци лица у чијој се пратњи налази странац; чињеници постављеног старатеља; име, презиме и број телефона старатеља малолетног странца; назив и седиште предшколске, школске или високошколске установе у којој се странац школује или студира; назив и седиште здравствене или социјалне установе где се странац лечи или где му је пружена нега; датум подношења захтева за азил; датум пријема и датум напуштања центра за азил или другог објекта намењеног за смештај тражилаца; назив, седиште, матични број и порески идентификациони број правног лица код кога је странац запослен; број, датум издавања и рок важења личне радне дозволе; број, датум издавања и рок важења личне карте за тражиоце; врста и обим додељених материјалних услова прихвата; број и датум одлуке којом се тражиоцу умањује или престаје право на материјалне услове прихвата; број и датум подношења жалбе на одлуку којом се умањује или престаје право на материјалне услове прихвата; број и датум доношења другостепене одлуке по жалби на одлуку којом се умањује или престаје право на материјалне услове прихвата; број и датум доношења одлуке која се односи на споредна питања у току поступка азила; чињеница ограничења слободе кретања; број и датум доношења одлуке о ограничењу слободе кретања странца; разлог ограничења кретања; мере и трајање ограничења кретања);

2) евиденција о странцима којима је одобрено право на азил или привремена заштита којима је обезбеђен неки вид подршке у процесу интеграције (име и презиме странца; датум рођења; пол странца; држава рођења; држављанство; име и презиме родитеља; број

и датум доношења одлуке којом је одобрено право на азил или привремена заштита; датум правноснажности одлуке којом је одобрено право на азил; матерњи језик; вероисповест; религијска припадност; брачни статус; стручна спрема и степен стручне спреме; занимање; фотографија; врста, број и рок важења стране путне и/или друге идентификационе исправе; матични или евиденцијски број лица повезаних са странцем; име и презиме, датум рођења, адреса и матични број или евиденцијски број супружника, ванбрачног партнера странца, деце или другог члана уже породице странца; последње пребивалиште у ~~земљи~~ ДРЖАВИ порекла; здравствено стање од специјалног значаја за смештај; језици којима се служи; датум напуштања центра за азил или другог објекта намењеног за смештај тражилаца; чињеница похађања часова српског језика; датум уписа и датум завршетка похађања часова српског језика; чињеница и датум када је положен испит из српског језика и датум стицања сертификата; чињеница похађања додатних часова и број додатних часова које је странац похађао; назив, седиште и адреса школе где је странац похађао часове српског језика; чињеница похађања часова учења српске културе, историје и уставног уређења, датум уписа и завршетка; назив, седиште и адреса пружаоца услуге давања часова из српске културе, историје и уставног уређења; назив и седиште предшколске, школске или високошколске установе у којој се странац школује или студира; датум покретања поступка за признавање образовања стеченог у иностранству; број и датум одлуке којом је признато образовање у иностранству; број и датум решења којим се странцу одобравају трошкови поступка за признавање образовања стеченог у иностранству; чињеница пријаве странца код Националне службе за запошљавање; чињеница о укључивању у програме намењене унапређењу положаја на тржишту рада; адреса и седиште центра за социјални рад код кога је странац пријављен; број и датум решења којим је одлучено по захтеву за доделу новчане социјалне помоћи; време трајања одобрене новчане социјалне помоћи; број и датум подношења захтева за једнократну новчану помоћ; број и датум доношења решења којим се одлучује о додели једнократне новчане помоћи; висина додељене једнократне новчане помоћи и разлог зашто је одобрена једнократна новчана помоћ; назив и седиште здравствене или социјалне установе где се странац лечи или где му је пружена нега; трошкови превоза и број и датум решења којим се одобрава плаћање трошкова превоза странцу; назив, седиште, матични број и порески идентификациони број правног лица или предузетника које пружа услугу смештаја странцу, име и презиме и матични број и број телефона одговорног лица у правном лицу; име и презиме, адреса и матични број физичког лица који пружа услуге смештаја странцу; промена адресе становања и датум промене адресе; чињеница израде и датум израде плана интеграције странца; име, презиме и број телефона саветника за интеграцију; број телефона странца; број рачуна странца и назив банке у којој странац има рачун; назив, седиште, матични број и порески идентификациони број правног лица код кога је странац запослен; број, датум издавања и рок важења личне радне дозволе; број, датум издавања и рок важења личне карте за лица којима је одобрен азил или привремена заштита; евиденцијски број за странце);

3) евиденција о странцима који су укључени у програме добровољног повратка у ~~земљу~~ ДРЖАВУ порекла (име и презиме странца; датум рођења; пол странца; држава рођења; држављанство; име и презиме родитеља; матерњи језик; вероисповест; религијска припадност; брачни статус; стручна спрема и степен стручне спреме; занимање; фотографија; врста, број и рок важења стране путне исправе; датум и евиденциони број пријаве за добровољни повратак; датум и место добровољног одласка странца из

Републике Србије; адреса странца у ~~земљи~~ ДРЖАВИ добровољног повратка; износ повратничког пакета који странац добија; број и датум одлуке на основу које је престао основ боравка странца у републици Србији; име и презиме, датум рођења, адреса и матични број или евиденцијски број супружника, ванбрачног партнера странца, деце или другог члана уже породице странца који добровољно одлазе из Републике Србије заједно са странцем; врста, број и рок важења путних исправа супружника, ванбрачног партнера странца, деце или другог члана уже породице странца који добровољно одлазе из Републике Србије заједно са странцем; здравствено стање од специјалног значаја за повратак; лични подаци лица у чијој се пратњи налази странац; чињеници постављеног старатеља; име, презиме и број телефона старатеља малолетног странца; назив и седиште предшколске или школске установе у којој се странац школује; назив и седиште здравствене или социјалне установе где се странац лечи или где му је пружена нега; назив, седиште, матични број и порески идентификациони број правног лица или предузетника које пружа услугу смештаја странцу, име и презиме и матични број и број телефона одговорног лица у правном лицу; име и презиме, адреса и матични број физичког лица који пружа услуге смештаја странцу; број, датум издавања и рок важења идентификационог документа; врста и обим додељених материјалних услова прихвата; број и датум одлуке којом се странцу умањује или престаје право на материјалне услове прихвата; број и датум подношења жалбе на одлуку којом се умањује или престаје право на материјалне услове прихвата; број и датум доношења другостепене одлуке по жалби на одлуку којом се умањује или престаје право на материјалне услове прихвата; чињеница ограничења слободе кретања; број и датум доношења одлуке о ограничењу слободе кретања странца; разлог ограничења кретања; мере и трајање ограничења кретања).

Подаци из става 1. овог члана чувају се пет година од дана обраде последњег податка, изузев података који се односе на странца (и на лица повезана са њим) којем је одобрен азил (уточиште или супсидијарна заштита) или привремена заштита у Републици Србији, који се чувају трајно.

ХИИ. НАДЗОР

Члан 99.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врше Министарство, министарство надлежно за послове социјалне политике и Комесаријат, свако у делу који је у његовој надлежности.